

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra jazyků

Bakalářská práce

**Motivace vysokoškolských studentů ekonomických oborů
ke studiu angličtiny jako cizího jazyka**

Anastassiya Belogrivtseva

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Anastassiya Belogrivtseva

Ekonomika a management

Název práce

Motivace vysokoškolských studentů ekonomických oborů ke studiu angličtiny jako cizího jazyka

Název anglicky

Motivation of university students of economic programmes to study English as a foreign language

Cíle práce

Cílem této práce je zhodnotit motivaci vysokoškolských studentů ekonomickým předmětů ke studiu anglického jazyka a zjistit rozhodující motivační faktory.

Metodika

Práce bude rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické.

Teoretická část bude zaměřena na pojmy motivace a její typy, motivační faktory k učení se cizímu jazyku, učení se cizímu jazyku na vysoké škole, role angličtiny ve 21. století, analýza metod, demotivační faktory, strategie a cíle.

Praktická část bude zahrnovat vyhodnocení dotazníků pro studenty, interpretaci vztahů studentů k předmětu, stanovení motivačních faktorů a zhodnocení role učitele.

Doporučený rozsah práce

30–40 stran, minimálně 30 normovaných stran textu

Klíčová slova

Motivace, motivační faktory, motivace k učení se cizímu jazyku, anglický jazyk, studenti vysokých škol, metody výuky cizího jazyka

Doporučené zdroje informací

ČÁP, J. & MAREŠ, J. 2007. Psychologie pro učitele. 2. vyd. Praha: Portál. 655 s. ISBN 978-80-7367-273-7.
HENDRICK, C. & MACOHERSON, R. 2019. Co funguje ve třídě? Most mezi výzkumem a praxí. 1. vyd. Praha: Euromedia group. 232 s. ISBN 978-80-7617-335-4.
MAREŠ, J. 2013. Pedagogická psychologie. 1. vyd. Praha: Portál. 702 s. ISBN 978-80-262-0174-8.
PETTY, G. 2013. Moderní vyučování. 6. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál. 562 s. ISBN 978-80-262-0367-4.
ROHLÍKOVÁ, L. & VEJVODOVÁ, J. 2012. Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia. 1. vyd. Praha: Grada. 281 s. ISBN 978-80-247-4152-9.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. Kateřina Elisová

Garantující pracoviště

Katedra jazyků

Elektronicky schváleno dne 4. 6. 2022

PhDr. Mgr. Lenka Kučírková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 12. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Motivace vysokoškolských studentů ekonomických oborů ke studiu angličtiny jako cizího jazyka“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2024

Motivace vysokoškolských studentů ekonomických oborů ke studiu angličtiny jako cizího jazyka

Abstrakt

Cílem této práce je identifikovat motivační aspekty výuky angličtiny a její globální význam. Studie byla založena na analýze teoretických konceptů motivace, včetně rozdělení motivačních faktorů na vnitřní a vnější, a také na zohlednění Maslowovy hierarchie potřeb a motivačního systému L2. Metodika zahrnovala průzkum mezi studenty a teoretickou analýzu odborné literatury.

Výsledky ukazují, že vnitřní a vnější motivační faktory hrají klíčovou roli v procesu učení angličtiny a mají významný vliv na úspěšnost učení. Důležitými faktory jsou zapojení do procesu učení, podpora okolí, touha po kariérním růstu a vzdělávacích příležitostech. Studie rovněž identifikovala přínosy znalosti angličtiny, včetně lepších vyhlídek na zaměstnání, možností mezinárodní komunikace a přístupu k mezinárodním informačním zdrojům.

Výzkum potvrzuje ústřední postavení angličtiny v dnešním světě a zdůrazňuje její význam nejen pro rozvoj jednotlivce, ale také pro sociální pokrok na globální úrovni.

Klíčová slova: motivace, motivační faktory, anglický jazyk, vzdělávací příležitosti, motivace k učení se cizímu jazyku, výhody a překážky v učení, globální význam angličtiny

Motivation of university students of economics to study English as a foreign language

Abstract

The aim of this paper is to identify the motivational aspects of English language teaching and its global relevance. The study was based on the analysis of theoretical concepts of motivation, including the division of motivational factors into intrinsic and extrinsic, as well as the consideration of Maslow's hierarchy of needs and the L2 motivational system. The methodology included a survey of students and a theoretical analysis of the literature.

The results show that intrinsic and extrinsic motivational factors play a key role in the process of learning English and have a significant impact on learning success. The important factors are engagement in the learning process, support from the environment, and desire for career growth and educational opportunities. The study also identified the benefits of English language proficiency, including improved employment prospects, opportunities for international communication and access to international information resources.

Research confirms the centrality of English in today's world and highlights its importance not only for individual development but also for social progress on a global level.

Keywords: motivation, motivational factors, English language, learning opportunities, motivation to learn a foreign language, benefits and barriers to learning, global relevance of English

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíle práce a metodika	9
2.1	Cíle práce	9
2.2	Metodika	9
3	Teoretická část práce	11
3.1	Motivace	11
3.2	Motivační faktory.....	12
3.3	Vybraná teoretická koncepce motivace	13
4	Učební motivace	15
5	Úvod do motivačního systému L2.....	17
5.1	Motivační faktory při učení se L2 pro studenty	18
5.2	Přínosy a možné překážky při učení se L2	19
6	Globální význam anglického jazyka.....	22
6.1	Role angličtiny ve světě ekonomiky	23
7	Praktická část práce	25
8	Výsledky a diskuse	26
9	Závěr.....	43
10	Seznam použitých zdrojů.....	45
11	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	47
11.1	Seznam obrázků.....	47
11.2	Seznam grafů	47
	Přílohy.....	47

1 Úvod

Téma předložené bakalářské práce nese název „Motivace vysokoškolských studentů ekonomických oborů ke studiu angličtiny jako cizího jazyka“. Volba tématu je podpořena dvěma důležitými aspekty, které jsou v současné době aktuální. První z nich se týká motivace jako vedoucího podnětu k činnosti a učení. Druhý souvisí se stále rostoucí hodnotou znalosti anglického jazyka.

Motivace je často vykládána jako síla, která člověka vede k určitému jednání. Motivace bezesporu hraje v životě každého člověka ústřední roli, protože poskytuje potřebný směr a podnět k realizaci našich ambicí a snah. V kontextu výzkumné studie prezentované v této práci jsou analyzovány motivační faktory, které ovlivňují studenty ekonomických oborů při výuce angličtiny. Výzkum rozděluje motivační faktory na vnitřní a vnější. Vnitřní motivace souvisí s osobním uspokojením, které člověk pociťuje při plnění určitého úkolu. Vnější motivace je naproti tomu popisována prostřednictvím vlivu faktorů z našeho okolí, které nás vedou k činnosti, často na úkor pobídek nebo odměn nabízených vnějším světem.

Provedený výzkum doplněný analýzou literárních zdrojů se zaměřuje na studium různých teorií motivace. Mezi nimi vyniká například teorie Hierarchie potřeb Abrahama Maslowa a motivační systém L2. Práce se rovněž zabývá mnoha výhodami, které mohou studenti získat díky znalosti anglického jazyka. Tyto přínosy se týkají široké škály oblastí, včetně zlepšení vyhlídek na zaměstnání a vzdělávacích příležitostí, příspěvku k osobnímu rozvoji studentů a zajištění přístupu k široké nabídce zdrojů. Tyto zdroje mohou mít akademickou povahu, mohou se týkat kariéry nebo se může jednat o zpravodajské publikace a obsah sociálních médií. Znalost jazyka navíc přispívá k výraznému zlepšení mezilidských komunikačních dovedností.

Provedený výzkum hodnotí vnímání či názory studentů ekonomických oborů na to, jak důležitá a vlivná může být znalost anglického jazyka pro jejich osobní a pracovní život. Kromě toho se zpracovaný dotazník a kapitola 5.2 věnují běžným překážkám, se kterými se studenti při studiu angličtiny setkávají. Často se jedná o potíže s mluvením, výslovností, porozuměním složitým gramatickým strukturám a podobně. Studenty však mohou demotivovat i další faktory, jako je nevhodný výukový přístup, nedostatečná podpora ze strany rodiny nebo jednoduše nedostatek času a energie.

2 Cíle práce a metodika

2.1 Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je zjistit motivaci studentů ekonomických oborů ke studiu angličtiny jako cizího jazyka. Záměrem výzkumu je identifikovat klíčové vnitřní a vnější motivační faktory na základě důkladného přehledu odborné literatury a existujících teorií motivace.

Práce si klade za úkol posoudit, které aspekty a podněty jsou pro studenty nejvýznamnější a jak ovlivňují jejich rozhodnutí učit se angličtinu. Na základě shromážděných dat se práce snaží pochopit, jak tyto faktory ovlivňují ochotu studentů učit se anglicky, a také to, které aspekty studia jazyka považují za nejvýznamnější pro svůj osobní a profesní rozvoj.

V praktické části práce jsou analyzovány výsledky dotazníků studentů s cílem určit motivační preference a také identifikovat hlavní překážky ve studiu jazyka. Další cíl výzkumu je orientován na identifikaci motivační dynamiky mezi studenty, která může přispět k hlubšímu pochopení procesů učení se anglickému jazyku v akademickém prostředí.

2.2 Metodika

Teoretická část této práce využívá přístup, který spočívá v rešerši literatury a podrobné analýze teoretických konceptů motivace a jejich aplikace v kontextu výuky anglického jazyka. Zahrnuje také studium vnitřní a vnější motivace, motivace k učení, Maslowovy hierarchie potřeb a teoretického modelu motivace ve výuce druhého jazyka (L2).

Praktická část práce popisuje přístup ke zkoumání motivace studentů ke studiu angličtiny. Studie je založena na dotazníkovém šetření obsahujícím 14 otázek zaměřených na zjištění významu anglického jazyka a určení faktorů ovlivňujících motivaci studentů, jakož i na zjištění překážek při získávání nových dovedností.

Studie začíná identifikací demografické skupiny respondentů, kterou tvoří bakalářské studenty ekonomických oborů, kteří se aktivně učí anglicky. Sběr dat probíhá prostřednictvím anonymního online dotazníku, aby byla zajištěna objektivita a validita, a samotná data jsou použita výhradně pro výzkumné účely.

Další krok zahrnuje analýzu motivace studentů prostřednictvím řady otázek rozdělených do čtyř podskupin. Tyto podskupiny pokrývají různé aspekty motivace: hodnotu angličtiny,

vnitřní a vnější motivační faktory, potenciální překážky ve studiu jazyka a užitečnost znalosti angličtiny pro kariérní rozvoj.

Ke zpracování získaných údajů se používá kvantitativní analýza výsledků dotazníku. Jsou vypočítány procentuální podíly odpovědí na otázky, což umožňuje identifikovat dominantní motivační faktory. Analýza výsledků dotazníku je doplněna kvalitativní analýzou odpovědí na otevřené otázky pro hlubší pochopení motivačních faktorů a vnímání studujících. Sloupcové a koláčové grafy pomáhají vizualizovat výsledky a ukazují hlavní trendy.

Cílem výsledků studie je identifikovat efektivní přístupy k motivaci studentů ke studiu angličtiny vzhledem k její klíčové roli v dnešním globalizovaném světě. Získané údaje mohou být využity ke zlepšení učebních plánů a výukových metod zaměřených na zvýšení zájmu a motivace studentů učit se angličtinu jako nástroj osobního a profesního rozvoje.

Předložený metodický přístup tedy kombinuje kvantitativní i kvalitativní výzkumné metody zaměřené na komplexní studium motivace studentů ke studiu angličtiny, což umožňuje formulovat opodstatněné závěry.

3 Teoretická část práce

3.1 Motivace

Jak uvádějí Čáp a Mareš (2007, s. 145) ve svém díle, pojem motivace vychází z latinského slova „*movere*“, což v překladu znamená hýbat nebo pohybovat. Tento termín v nejširším významu odkazuje na souhrn hybných momentů v jednání, zkušenosti, chování a osobnostní rysy jedince. Pod hybnými momenty si autoři představují faktory, které jedince stimulují k určitému chování, stejně jako ty, které mohou jedinci bránit v jeho snažení a činnostech.

Čáp a Mareš (2007, s. 146) popisují, že vzájemné působení mezi vnější motivací a vnitřním podnětem je hluboce provázáno. Když vnitřní motivace chybí, vnější podněty mohou selhat ve své efektivitě. Naopak, vnější motivace může často posílit vnitřní podněty k jednání. Jedním z příkladů tohoto jevu, jak píšou autoři, je reklama, která pomocí různých stimulů přesvědčuje lidi, aby si koupili výrobky, které ve skutečnosti nepotřebují, a tím podporuje jejich vnitřní motivaci ke koupi.

Motivace představuje intrapsychický proces, který vzniká z určité potřeby a vede k požadovanému internímu stavu, který je vyvolán endogenně (vnitřní motivace) nebo exogenně (vnější stimul) (Nakonečný, 2014, s. 15).

Podle Nakonečného (2014, s. 20) motivace hraje klíčovou roli v psychologické regulaci lidské aktivity, protože slouží jako základní mechanismus, který aktivuje jak kognitivní, tak motorické systémy k tvorbě ucelených modelů jednání. Tento proces je zásadní pro dosahování předem stanovených cílů. Autor dále uvádí, že motivace významně přispívá k efektivitě procesů učení a paměti, stimuluje chování, které podporuje osobní rozvoj, usnadňuje adaptaci a zvyšuje psychickou odolnost jedince.

Jak je popsáno Birkinshaw (2010, s. 27), jedním z prvních období, kdy se lidé začali zabývat motivací, bylo období průmyslové revoluce na počátku 20. století. Fredrick Taylor, americký strojní inženýr, přišel s myšlenkou, že dělníky v továrnách motivuje jediný faktor, a to peníze. Proto se mnoho tehdejších motivačních teorií zaměřovalo na efektivitu a nízkonákladovou výrobu. Jak naznačuje autor, tyto myšlenky však bylo možné většinou aplikovat na zaměstnance, jejichž výrobní kapacita se měřila množstvím.

Tyto definice motivace otevírají široké pole pro pochopení způsobů a prostředků, kterými jsou lidé motivováni k jednání, jak se motivace odráží v jejich chování a jak může být ovlivněna různými vnějšími nebo vnitřními podněty.

Každý člověk má svůj osobní důvod, proč se pustil do nějakého úkolu, například do práce nebo učení se druhému jazyku. V průběhu let bylo navrženo mnoho velkých motivačních teorií, od zjednodušené a přímočaré Taylorovy teorie a teorie efektivní mzdy až po Maslowovu hierarchii potřeb nebo Herzbergovu motivačně-hygienickou teorii a tak dále.

3.2 Motivační faktory

V knize Mareše (2013, s. 287) je podrobně rozebrána klasifikace základních forem lidské motivace, které autor rozděluje na motivaci vnitřní a vnější. Pod pojmem vnitřní motivace Mareš rozumí tendenci jedince věnovat se určité činnosti primárně z osobních důvodů, které vyplývají z jeho vlastních zájmů nebo potřeb. Jedná se o motivaci, kdy jedinec provádí aktivity z důvodu vlastní zvědavosti, touhy naučit se nové dovednosti, nebo prožívá radost z toho, že může vykonávat práci či aktivitu, která ho naplňuje. Tyto aktivity jsou charakteristické tím, že se uskutečňují bez přítomnosti externích stimulů nebo očekávání vnější odměny či uznání. Individuum tedy nachází vnitřní uspokojení v samotném procesu činnosti, které může zahrnovat pocit zájmu o danou aktivitu, překvapení z objevování nového, či pocit hrdosti a úspěchu z dosažených výsledků. Na druhé straně stojí vnější motivace, která odkazuje na tendenci vykonávat činnosti bez vlastního zájmu nebo vnitřního uspokojení z těchto aktivit. Jedná se o situace, kdy člověk neprojevuje žádnou zvědavost nebo touhu po poznání během provádění určité úlohy. Místo toho jsou tyto aktivity prováděny pod vlivem vnějších faktorů, jako je potřeba splnit očekávání druhých, získat odměnu nebo se vyhnout negativním důsledkům. Podle Mareše vnější motivace může být podnícena různými stimuly, včetně pochvaly, vysokých známek, nebo jiných formálních uznání, které slouží jako odměna za splnění určitých kritérií nebo očekávání.

Chilingarian a Gorbatenko (2015, s. 2) tvrdí, že podle behavioristů se motivace dosahuje prostřednictvím vnějších podnětů, vnějších faktorů, které nás nutí "pracovat". Zatímco vnitřní motivaci podporují především kognitivisté, kteří se domnívají, že jedince pohání touha najít uspokojení a smysl v práci nebo úkolu, který se rozhodl dělat.

Dle Rohlíkové a Vejvodové (2012, s. 115) „*Základní myšlenkou humanistické psychologie a konstruktivistického pojetí je, že učení není něco, co je na studentech prováděno,*

ale to, co studenti aktivně provádějí sami. Aktivita studenta však není myslitelná bez jeho vnitřní motivace k učení, která může být průběžně povzbuzována motivací vnější (např. ze strany učitele, rodiny apod.)“. Jinými slovy, autorky říkají, že studenti by měli být aktivními účastníky procesu učení, ale tato aktivita by měla být podporována a stimulována jejich vnitřní motivací, která může být posílena vnějšími faktory.

3.3 Vybraná teoretická koncepce motivace

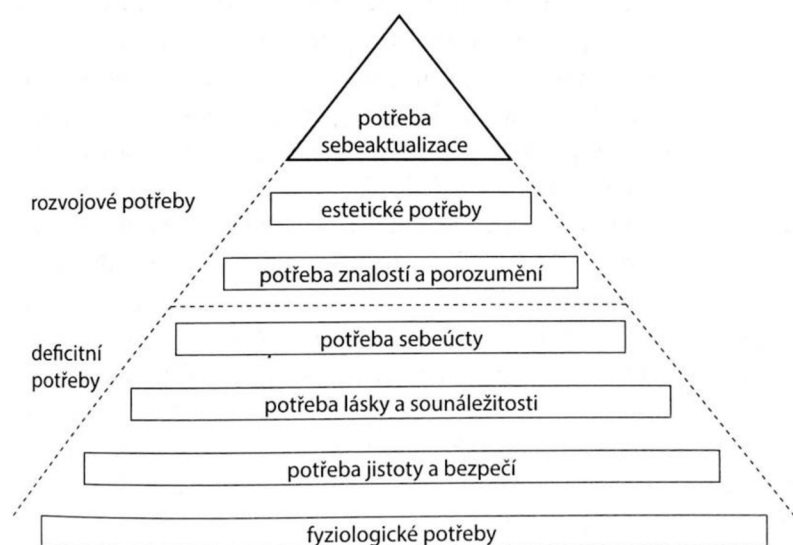
V publikaci Mareše (2013, s. 252) je podrobně popsán zajímavý pohled na motivaci, v němž autor vysvětluje, že lidé jsou motivováni k jednání, aby naplnili své specifické životní potřeby. Tento přístup vychází z přesvědčení, že člověk se setkává s pocitem nedostatku nebo neuspokojených potřeb, což vyvolává touhu po jejich naplnění. Tento stav nedostatku nebo neuspokojené potřeby motivuje jedince k tomu, aby vynaložil značné úsilí ke změně situace. Mareš v návaznosti na tuto myšlenku tvrdí, že klíčovým bodem v tomto procesu je, když člověk identifikuje, co přesně mu chybí, což mu umožní lépe pochopit motivace, které stojí za jeho chováním.

Jak bylo uvedeno výše, motivační faktory lze rozdělit do dvou kategorií: vnitřní a vnější. Tato dělení jsou klíčová pro porozumění různým motivačním teoriím, včetně těch, které jsou široce uznávané a respektované, jako je například Maslowova hierarchie potřeb.

Mareš (2013, s. 252-253) se ve své práci zabývá konceptem navrženým Abrahamem Maslowem, který představil komplexní model, který se zabývá hierarchií lidských potřeb. Jeho teorie předpokládá, že ne všechny potřeby mají pro jedince stejnou důležitost a že tyto potřeby se mohou v průběhu času vyvíjet. Podle Maslowa existují základní potřeby, které jsou nezbytné pro udržení fyziologických funkcí těla, a až po jejich uspokojení se jedinci mohou zaměřit na uspokojení potřeb vyššího řádu. Pro lepší pochopení uspořádal Maslow potřeby do takzvané pyramidy.

Maslowova teorie přináší ucelený pohled na to, jak se lidé snaží dosáhnout pocitu uspokojení a seberealizace tím, že postupně naplňují své potřeby od těch nejzákladnějších až po ty nejvyšší. To umožňuje lépe pochopit motivace za jednáním jednotlivců a poskytuje důležitý rámec pro studium lidského chování v různých kontextech.

Obrázek 1 Maslowova hierarchie potřeb

Zdroj: Mareš (2013, s. 253)

Jak je vidět na obrázku výše, Maslowova teorie rozlišuje dva druhy základních potřeb:

- deficitní
- rozvojové

McLeod (2022) upozorňuje na to, že základní úrovně potřeb v Maslowově pyramidě, jako jsou fyziologické potřeby a potřeba bezpečí, slouží jako příklady vnějších stimulů, motivujících jednotlivce. Tyto potřeby, související s našimi základními materiálními požadavky, jako je jídlo, oblečení a stabilní příjem ze zaměstnání, nám poskytují nezbytné pocity bezpečí. Na druhou stranu dobrým příkladem vnitřní motivace jsou horní úrovně pyramidy, které vycházejí přímo z nitra člověka, jako je touha po seberealizaci s cílem naplnit své osobní cíle nebo zvýšit či zlepšit své sebevědomí, získat uznání apod. V pokračování této myšlenky McLeod tvrdí, že tyto vnitřní pohnutky nám pomáhají zajistit autonomii a pocit kompetence, vědomí, že máme kontrolu nad svým životem, pracujeme na osobním rozvoji a jsme důležitým členem společenství nebo skupiny.

K tomuto tématu Achmad a Yusuf (2016, s. 2224) dále uvádějí, že stejné rozdělení motivačních faktorů lze aplikovat i na výuku angličtiny, a to bez ohledu na to, zda se student zajímá o angličtinu jako takovou a zda ho proces učení se druhému jazyku baví. Stejně tak může mít i jiné motivace, vnější faktory, které studenta nutí usednout k učení, a to jak k získání certifikátu, tak k přijetí na vysokou školu nebo k získání nástroje, který nám otevírá více možností v práci nebo ve vzdělávacích institucích.

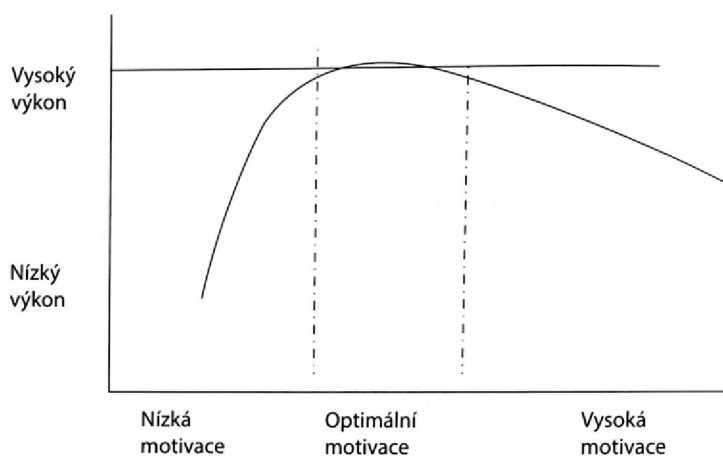
4 Učební motivace

Doktor filozofie Jiří Mareš (2013, s. 288) tvrdí, že vliv na motivaci studentů k výuce však může být dvojaký: je možné ji buď efektivně posílit a rozvíjet, nebo naopak negativně ovlivnit až do míry jejího úplného potlačení. Tato dvojnásobnost výsledků má zásadní význam pro pedagogickou praxi, jelikož poukazuje na nutnost hlubokého porozumění psychologii motivace ze strany učitelů. Mareš zdůrazňuje, že učitelé by měli být vybaveni nejenom znalostmi o tom, jak pozitivně stimulovat a udržovat motivaci u svých studentů, ale také by měli být ostražití vůči potenciálním pastem a chybám, které mohou motivaci snižovat. V neposlední řadě se autor zmiňuje o důležitosti schopnosti učitelů předávat svým studentům nástroje a techniky, které by jim umožnily rozvíjet schopnost sebmotivace, což je klíčové pro jejich další osobní a akademický rozvoj.

Podle Mareše (2013, s. 288) je představa, že lidská motivace funguje stejně jako sportovní výkon, tedy že platí pravidlo „čím více, tím lépe“ – je rozšířeným, avšak chybným přesvědčením. Detailní průzkumy a také běžné životní zkušenosti ukazují, že mezi motivací a výkonem nepanuje lineární vztah. Ve skutečnosti lze tuto vazbu popsat pomocí nelineárního modelu, který připomíná křivku ve tvaru obráceného písmene „U“.

Na obrázku níže křivka naznačuje, že do určité míry sice motivace výkon zlepšuje, ale po překročení určitého bodu začne přílišná motivace výkon naopak snižovat. Tento jev je možné vysvětlit přetížením nebo stresem, které mohou být důsledkem nadměrného úsilí o dosažení vysokých cílů. Je tedy důležité najít optimální úroveň motivace, která podporuje vysoký výkon a nevede ke snížení produktivity kvůli negativním dopadům přemotivovanosti.

Obrázek 2 Nelineární závislost mezi motivací a výkonem

Zdroj: Mareš (2013, s. 290)

Jak zdůrazňují Mareš (2013, s. 290), je důležité si uvědomit, že studenty nemotivují příliš snadné úkoly, protože pro ně nepředstavují žádnou výzvu, ale na druhou stranu je stejně demotivují úkoly, které jsou pro ně příliš obtížné, protože mají pocit, že cíl je nedosažitelný. Výše uvedený model je individuální pro každého studenta a závisí na mnoha faktorech včetně předchozích zkušeností, osobních zájmů a schopností. To zdůrazňuje význam individuálního přístupu ve vzdělávacím procesu. Je také třeba mít na paměti, že stejná úroveň motivace nemusí být pro jednoho studenta vždy dostatečná. Motivace a schopnosti studentů se v průběhu času mění. To znamená, že to, co bylo dříve stimulující, nemusí být později již dostatečným motivačním faktorem. Autor dále uvádí, že taková dynamika vyžaduje neustálé vyhodnocování a přizpůsobování výukových strategií, aby se udržela motivace studentů a maximalizoval se jejich potenciál.

5 Úvod do motivačního systému L2

Většina běžných motivačních teorií se zabývá způsoby, jak zvýšit produktivitu nebo efektivitu na pracovišti. Některé teorie, jako například motivační systém L2 (L2MSS), jsou vytvořeny s cílem pochopit rozdíly mezi jednotlivci a jejich motivaci při osvojování druhého jazyka.

Dörnyei (2009, s. 9) podrobněji objasňuje, že L2 Motivational Self System (L2MSS) je teoretický model motivace, který lze přeložit do češtiny jako „Systém motivace k učení se druhému jazyku“. Tento model navrhl Zoltan Dörnyei v roce 2005 a zaměřuje se na výuku druhého jazyka (L2). Teorie se zabývá vnitřní a vnější motivací, ale hlavní roli v procesu učení se L2 hraje naše „já“ neboli vnitřní motivace.

Achmad a Yusuf (2016, s. 2224) uvádějí, že tato teorie zahrnuje také integrační motivaci, lze říci, že jde o typ motivace, který je specificky relevantní při osvojování jazyka. Jde o naše vnitřní přání či touhu splynout, přiblížit se či připodobnit se komunitě uživatelů cizího jazyka. Dále může zahrnovat náš zájem o cizí nebo jinou kulturu jako takovou a komunikaci s jejími příslušníky.

Teorie se skládá ze tří hlavních částí, kterými jsou:

- **Ideal L2 Self** - je první složkou teorie, která se týká představy o „ideálním já“, kterým se chce učící se člověk v budoucnu stát. Tato složka teorie by se měla skládat z integrativních nebo vnitřních motivačních faktorů, které mají snížit nebo minimalizovat nesoulad mezi současným nebo „skutečným“ já a budoucím idealizovaným já jako mluvčího L2. Naše představivost je jedním z nejsilnějších vnitřních podnětů při dosahování cílů (Dörnyei, 2009, s. 29);
- **Ought-to L2 Self** - je druhým prvkem L2MSS, který se týká vnějších motivačních faktorů, tedy toho, co jedinec „musí udělat“. Zahrnuje vlastnosti nebo atributy, které student musí mít, jako jsou povinnosti. To vše proto, aby v první řadě splnil očekávání od ostatních při učení L2 a vyhnul se jakékoli formě trestu (Lai, 2013, s. 93);
- **L2 Learning Experience** - je poslední složkou teorie. Týká se motivačních faktorů souvisejících s bezprostředním prostředím studenta a jeho zkušeností. Ty mohou vyplývat ze situací, kdy student komunikuje s vrstevníky, učiteli, mohou být závislé na vzdělávacích učebních programech a podobně (Madkhali, 2016, s. 11).

Zhao, Xiao a Zhang (2022, s. 2-3) zdůrazňují význam a důležitost teorie L2MSS, kdy motivace je často definována v souvislosti s lidským úsilím, ochotou a volbou jednotlivce. Motivace spočívá ve stanovení nebo plánování „cesty“ nebo „směru“ ke konečnému cíli. Dörnyeiova motivační teorie tedy klade důraz na důležitou roli investování osobního úsilí do splnění úkolu nebo cíle, aby se minimalizoval rozdíl mezi současným stavem nebo úrovní znalosti L2 a požadovanou budoucí úrovní znalosti.

5.1 Motivační faktory při učení se L2 pro studenty

Cílem této části je rozebrat příklady okolností a faktorů, které ovlivňují úspěšnost jedince při osvojování L2, zda tyto faktory mohou mít pozitivní či negativní vliv na průběh učení studenta. Tyto faktory mohou být buď vnitřní, týkající se naší osobnosti a vlastností, nebo vnější, týkající se faktorů prostředí, které mohou měnit úroveň naší motivace.

Dörnyei (2009, s. 32-33) v návaznosti na teorii L2MSS identifikoval soubor podmínek, které musí student splnit a pochopit, aby se úspěšně naučil nový cizí jazyk:

- student musí mít jasnou a podrobnou představu o budoucím „Ideal L2 Self“;
- „Ideal L2 Self“ nesmí být v rozporu s „Ought-to L2 Self“ a vnějšími očekáváními;
- představa „Ideal L2 Self“ musí být doprovázena dobře strukturovaným a propracovaným plánem a k budoucí představě je třeba se pravidelně „vracet“, aby sloužila jako motivační stimul;
- výše zmíněný „plán“ musí zahrnovat i trest, aby si student plně uvědomil negativní důsledky nesplnění svého „Ideal L2 Self“.

Motivační faktory:

Jak tvrdí Martinović (2017, s. 143), „**Ideal L2 Self**“ je jedním z nejdůležitějších motivačních faktorů při osvojování jazyka. Studie ukazují, že studenti, kteří mají silnou představu o „Ideal L2 Self“, vykazují lepší pokroky ve studiu angličtiny. Bylo také zdůrazněno, že je důležité mít živou a detailní představu o svém budoucím já. Bylo navrženo, aby učitelé nebo profesori vystupovali jako vzory a pomohli studentům vytvořit si jasnou představu o jejich cílech při studiu jazyka. „Ideal L2 Self“, bylo v jiných studiích popsáno také jako „přesvědčení o sobě samém“, což znamená očekávání člověka o úrovni jeho úspěchu (Chilingaryan a Gorbatenko, 2015, s. 4).

Podle Chilingaryan a Gorbatenko (2015, s. 4) je „**zapojení**“ dalším motivačním faktorem identifikovaným ve studii provedené v roce 2015. Celkově se „zapojení“ vztahuje k možnosti studenta nebo žáka skutečně se zapojit do procesu učení se cizímu jazyku a přímo jej používat nebo s ním prolínat. Je to faktor, který umožňuje jedinci osvojit si jazyk co nejpřesněji a nejvhodněji z hlediska kontextu. Proces učení by tedy měl obsahovat více interaktivních činností, které poskytnou potřebnou praxi pro zvládnutí druhého jazyka.

Třetím neméně důležitým vnějším motivačním faktorem je „**podpora prostředí**“, což znamená pomoc, povzbuzení a jakékoli jiné formy podpory, kterou studentovi poskytují učitelé, rodiče a jeho vrstevníci (Chilingaryan a Gorbatenko, 2015, s. 4). Ukazuje se, že pozitivní postoje učitelů ve třídě se promítají do chování studentů, čímž zvyšují jejich motivaci a zapojení do procesu výuky jazyka (Achmad a Yusuf, 2016, s. 2224).

V kontextu slov Bergese-Puyóa (2018, s. 2120) lze poslední motiv zdůrazněný v této výzkumné práci shrnout jako „**vzdělávací a kariérní postup**“. Jedná se o další příklad vnější motivace při osvojování druhého jazyka. Výzkum provedený v roce 2018 ve Spojených státech dospěl k závěru, že velkou motivací k učení se novému jazyku je rozšíření vzdělávacích a kariérních možností. Mnoho studentů například odpovědělo, že L2 jim může zajistit dokončení studia a zvýšit jejich šance na získání lepšího zaměstnání v budoucnu.

Kombinace těchto různých vnitřních a vnějších motivů nebo pobídek vede jedince k tomu, aby se snažil osvojit si druhý jazyk. Další kapitola se bude zabývat možnými výhodami a překážkami, které mohou vzniknout při učení se druhému jazyku, zejména angličtiny.

5.2 Přínosy a možné překážky při učení se L2

Diverzifikace dovedností a rozšiřování znalostí jsou klíčovými prvky osobního a profesního rozvoje. Tyto iniciativy nabízejí řadu důležitých příležitostí, ale jsou také spojeny s problémy, které je třeba pečlivě zvládnout. Překážky při získávání nových znalostí mohou zahrnovat nedostatek motivace, obavy z neúspěchu a dokonce i praktické překážky, jako je nedostatek přístupu ke zdrojům. I když jsou tyto výzvy nevyhnutelné, je důležité si uvědomit, že jejich překonání je součástí procesu učení a může vést k ještě většímu osobnímu růstu.

Některé z nezanedbatelných výhod osvojování druhého jazyka jsou popsány níže, v následujících odstavcích.

Zvládnutí druhého jazyka je pro studenta výhodné jako prostředek ke splnění požadavků pro přijetí na vysokou školu, protože jedním z nejčastějších důvodů, proč se učit cizí jazyk, je rozšíření vzdělávacích možností, neboť znalost více než jednoho jazyka otevírá dveře k širší škále možností (Chilingaryan a Gorbatenko, 2015, s. 1).

Další šancí, která se objevuje spolu s jazykem, jsou profesní nebo pracovní příležitosti na mezinárodních pracovních trzích, kde se zvyšuje poptávka po odbornících ovládajících různé mezinárodní jazyky, přičemž panuje obecná představa, že vyšší platy jsou vypláceny zaměstnancům schopným plynule hovořit více než jedním jazykem (Guerrero, 2015, s. 103).

Třetím přínosem studia jazyků je možnost poznávat různé kultury, navazovat s nimi kontakty a lépe jim porozumět, přičemž pokud je jedinec schopen mluvit jazykem jiné kultury, zvyšuje se jeho možnost lépe poznat danou kulturu, její obyvatele, tradice, sblížit se s kulturou a optimalizovat interakci s ní (Berges-Puyó, 2018, s. 2121).

Proces učení se cizímu jazyku a získávání nových znalostí vede ke zdokonalování dalších klíčových dovedností, jako je kritické a tvůrčí myšlení, ale také posiluje schopnost analyzovat různé pracovní situace, které vyžadují rychlou reakci a kreativní řešení, což bylo vždy pro každého zaměstnavatele zásadní (Chilingaryan a Gorbatenko, 2015, s. 1).

Navzdory výše uvedeným výhodám není učení se novým dovednostem vždy snadné a existuje řada různých faktorů, které mohou proces učení ztěžovat.

Jak upozorňuje Nguyen (2019, s. 55), jedním z klíčových faktorů, které si zaslouží pozornost, je nedostatek motivace, který může být významnou překážkou v procesu učení se druhému jazyku. Motivace je totiž přesně to, co člověka pohání nebo mu dává důvod pustit se do jakéhokoli nového úkolu nebo výzvy. Autor klade důraz na to, že naše motivace k učení se novým jazykovým dovednostem může klesat s tím, jak se zvyšuje úroveň úzkosti člověka. Jedním z největších zdrojů obav je strach z rozpaků při procvičování druhého jazyka a mluvení v přítomnosti rodilých mluvčích (Kocaman, 2017, s. 580). Jelikož můžeme být velmi nervózní a stydět se za svůj hlas, výslovnost a možná i přízvuk.

Jak uvádí Owala (2020, s. 44-45), ve studii provedené v roce 2020 byl zdůrazněn jeden faktor specificky pro vícejazyčné komunity. Při vědomí velkého rozsahu globalizace je většina zemí světa obydlena zástupci různých kultur, kteří hovoří různými jazyky. V komunitách s více než jedním jazykem je funkčním alternativním jazykem ten, který může uspokojit funkční potřebu člověka. To znamená, že pokud člověk umí používat jeden jazyk a jeho úroveň je

dostatečná k provedení určitého úkolu, například něco koupit nebo vysvětlit, bude jedinec spoléhat především na tento alternativní jazyk. To pak bude bránit v pokroku a rozvoji osvojování druhého jazyka, na který je zaměřen. Autor navíc podtrhuje, že podobný problém mají i jedinci po střední škole, kteří se učí druhý jazyk a ve škole ho dostatečně dobře ovládají. Jakmile však po škole přestanou druhý jazyk potřebovat a používat, mají tendenci jej zapomenout nebo se alespoň jejich pokrok zastaví. Owala uvádí, jak je nedostatek praxe a používání cizího jazyka jedním z hlavních faktorů, které mohou negativně ovlivnit učení. Jakmile se jeden jazyk používá více než druhý, klesá znalost druhého jazyka.

Kocaman (2017, s. 579-580) identifikuje následující jazykovou bariéru, která se vyskytuje při učení se cizímu jazyku, a to zaměření na gramatiku jako hlavní složku procesu osvojování jazyka. Spousta jazyků má velmi odlišné gramatické struktury, a tak zaměření na gramatiku může studenta často zmást a zpomalit jeho pokrok. Větší pozornost by měla být věnována rozšiřování slovní zásoby, protože ta je ve skutečnosti klíčovou složkou učení se novému jazyku. V návaznosti na toto téma Kocaman upozorňuje na další překážku, která se může vyskytnout, a to je osoba odpovědná za výuku jazyka pro studenty. Jeho úsilí, znalosti a zvládnutí má podstatný vliv na pokroky studenta a na jeho vztah k cizímu jazyku. Kvalifikovaní odborníci se správným přístupem ke studentům jsou tedy v procesu výuky nezbytní.

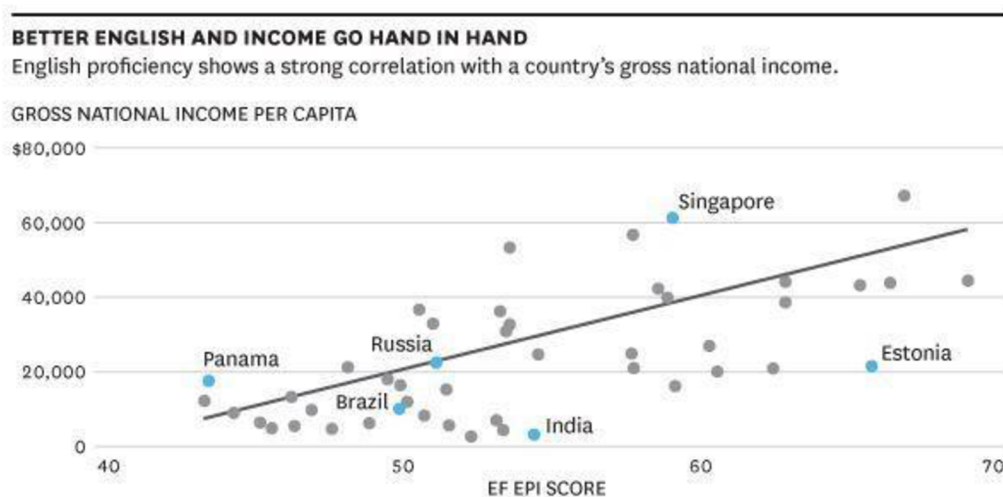
Kocaman (2017, s. 580) říká, že stejně jako může chybět motivace, může chybět i odpovídající morální a finanční podpora, která by studenta povzbudila a vedla ho v celém procesu získávání jazykových dovedností. Přestože je mnoho zdrojů dostupných na internetu zdarma, stále existuje řada přínosných a účinných knih, stránek nebo lektorů, za které je třeba zaplatit. Autor zdůrazňuje, že pro podporu studentů při studiu cizího jazyka je nezbytná finanční kapacita a peněžní podpora ze strany pečujících osob

Kromě toho je vždy dalším bonusem psychicky podporující a přátelské prostředí, které by mohlo pomoci dosáhnout lepšího pokroku, protože jedinec ví, že existují lidé, kteří podporují jeho touhu osvojit si jazyk. Zatímco opačný přístup okolí může vést až k demotivaci a zvýšené úzkosti.

6 Globální význam anglického jazyka

Není žádným tajemstvím, že angličtina je jedním z nejrozšířenějších jazyků na světě, a proto je pro mnoho lidí důležitým druhým jazykem a nezbytnou jazykovou dovedností, kterou je třeba ovládat, aby se zvýšila celková kvalita života a životní úroveň v zemi.

Obrázek 3 Zvyšování HND v závislosti na znalosti angličtiny

Zdroj: McCormick (2017)

McCormick (2017) ve výše uvedeném grafu jasně ukazuje, že znalost angličtiny je velkou výhodou pro lidi v místech, kde angličtina není oficiálním jazykem, takže ti, kteří tento jazyk ovládají, dostávají vyšší platy. Je statisticky prokázáno, že čím vyšší je celková úroveň znalosti angličtiny v dané zemi, tím vyšší je hrubý národní důchod (HND) země a tím vyšší je hodnota jejího hrubého domácího produktu (HDP).

Angličtina je jazyk, který nás obklopuje bez ohledu na to, kde se nacházíme. Je to lingua franca moderního světa, protože stále více lidí z různých prostředí si vybírá angličtinu jako společný komunikační prostředek.

Setyaningsih a Kurniasih (2012, s. 92-93) podrobně vysvětlují roli angličtiny v moderním světě. Jazyk slouží jako základní prostředek výuky a důležitý nástroj v mezinárodním vzdělávání, podnikání a mnoha dalších oblastech. V pokračování této myšlenky autoři tvrdí, že angličtina umožňuje přístup k četným vědeckým a technologickým zdrojům, což přispívá k technologickému pokroku a modernizaci procesů v ekonomice. Angličtina dnes slouží nejen jako nástroj pro co nejefektivnější komunikaci.

Studie provedené v subsaharské Africe a jižní Asii odhadují, že zaměstnanci, kteří mluví anglicky, mají o 25 % vyšší příjem než jejich kolegové, kteří angličtinu jako druhý jazyk neovládají, podobné výsledky byly pozorovány i v dalších zemích, v Indii a dalších částech Afriky (Brooker, 2018, s. 2).

Z analýzy Lekha a Kanthimatha (2021, s. 65) vyplývá, že znalost angličtiny poskytuje více příležitostí na trhu práce. Důvodem je rostoucí počet nadnárodních korporací, které zakládají pobočky a kanceláře v rozvojových zemích, jako je Indie a Malajsie. Tyto společnosti často nabízejí vyšší platy, což přispívá k růstu životní úrovně místní střední třídy.

6.1 Role angličtiny ve světě ekonomiky

Jak už bylo řečeno, angličtina je nezbytnou hnací silou ekonomického rozvoje země. Stále více státních orgánů si uvědomuje význam tohoto světového jazyka a rozhoduje se investovat do jeho výuky co nejdříve, protože to přímo zvyšuje kvalitu lidského kapitálu v dané zemi (Lekha a Kanthimathi, 2021, s. 62). Brooker (2018, s. 15) navíc tvrdí, že ministerstva školství v zemích, jako jsou Filipíny, Keňa, Bangladéš a další, využívají formální výuku angličtiny jako součást svých strategií socioekonomického rozvoje. Stejně tak vznikají nové učební plány, ale je důležité zdůraznit, že začlenění cizího jazyka do národního schématu je v podstatě dlouhodobý proces.

Brooker (2018, s. 6-7) v souvislosti se studiem vlivu znalosti angličtiny na ekonomický rozvoj uvádí, že kromě pracovních příležitostí může zvýšení znalosti angličtiny prospět podnikatelským aktivitám v zemi a může pomoci přilákat přímé zahraniční investice (PZI). Výzkum provedený v roce 2010 dvěma ekonomy, H. Kuem a A. Zussmanem, prezentoval, že vyšší průměrné skóre TOEFL v zemi může být spojeno se zvýšením dvoustranného zahraničního obchodu, a to i z důvodu, jako je zlepšení komunikace mezi obchodními partnery. Autor dále konstatuje, že jiný výzkum odhadl 95% pravděpodobnost zvýšení dvoustranného obchodu, pokud dvě obchodní země komunikují v angličtině.

Pokud jde o výhody globalizace a šíření angličtiny, Brooker (2018, s. 12) označuje, že vracející se migranti v Mexiku, kteří ovládali anglický jazyk, měli lepší předpoklady pro úspěšné zakládání nových podniků, zejména v oblasti cestování, cestovního ruchu a pohostinství.

V souladu s názorem Brooker (2018, s. 18), angličtina zaujímá centrální místo v politice a globální ekonomii, fungující jako hlavní jazyk mezinárodních organizací a finančních institucí, včetně Světové banky a Mezinárodního měnového fondu (MMF). Je také jazykem globálních médií a mediálních kanálů, neboť je známo, že většina televizních pořadů, zpravodajských kanálů, časopisů a novin se při sdělování důležitých informací po celém světě opírá o angličtinu.

Celkově lze říci, že největší souvislost mezi angličtinou a ekonomikou, respektive hospodářským rozvojem, spočívá v lepším přístupu na mezinárodní trh práce a v možnosti lepších pracovních podmínek. Znalost angličtiny podporuje mobilitu, globální obchod a efektivní komunikaci mezi zeměmi, podniky a jednotlivci z různých kulturních prostředí.

Tyto faktory dále vedou ke zvýšení životní úrovně a kvality života, což se často projevuje vyšším příjmem na obyvatele a růstem HDP. To lze také vysvětlit podporou podnikatelských iniciativ, růstem malých a středních podniků, přilákáním zahraničních investorů a přístupem k většímu počtu znalostních, vědeckých a technologických zdrojů.

Stále více osob si uvědomuje význam angličtiny jako nástroje slibné budoucnosti z hlediska finanční stability a příležitostí. Lidé proto musí pochopit význam motivace, a to všech typů motivace - vnitřní, vnější i integrační (Yuzulia, 2021, s. 16). Jelikož všechny z nich jsou nezbytné k překonání případných překážek, na které mohou studenti v průběhu procesu učení narazit.

7 Praktická část práce

V rámci studie byl vytvořen a realizován dotazník mezi studenty ČZU, kterého se zúčastnilo 47 studentů. Dotazník obsahoval řadu otázek zaměřených na komplexní analýzu motivačních faktorů studentů v kontextu výuky anglického jazyka. Tyto otázky zahrnovaly širokou škálu faktorů, od vnitřních podnětů až po vnější okolnosti ovlivňující studenty. Cílem bylo nejen shromáždit statistické údaje o motivaci studentů, ale také hlouběji prozkoumat jejich postoje k procesu učení se angličtině a pochopit, které faktory považují za nejvýznamnější pro vlastní pokrok ve studiu jazyka. Výsledky odpovědí umožnily lépe porozumět tomu, jaký zájem mají studenti o studium angličtiny a kolik času jsou tomu ochotni věnovat. Dalším cílem bylo zjistit jejich názory na kvalitu výuky anglického jazyka na vysoké škole a také zjistit, které pedagogické přístupy považují za nejvíce motivující. Závěrečná část dotazníku byla věnována hodnocení významu znalosti anglického jazyka z hlediska budoucí kariéry studentů. V této souvislosti respondenti uváděli své názory na to, jak důležitá je znalost angličtiny v jejich profesní kariéře a jaké konkrétní přínosy od této znalosti očekávají.

K dosažení cílů výzkumu byly použity kvalitativní i kvantitativní přístupy k analýze dat. Průzkum byl organizován v online formátu s využitím platformy Google Forms. Dotazník se skládal ze 14 otázek různého typu: sedm otázek mělo jednu možnost volby odpovědi, jedna otázka byla prezentována formou škály a v šesti otázkách měli respondenti možnost zvolit několik variant, což umožnilo shromáždit co nejúplnější a nejrozmanitější informace o motivaci studentů.

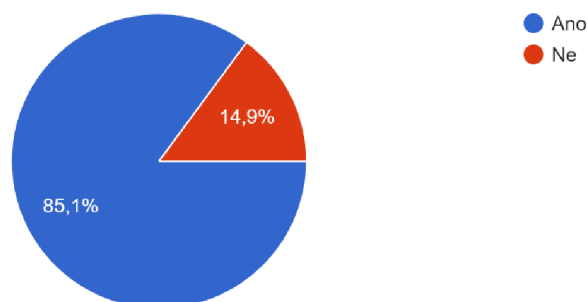
8 Výsledky a diskuse

Jak již bylo zmíněno dříve, průzkum se skládá z 14 otázek zaměřených na analýzu významu anglického jazyka a na identifikaci faktorů, které motivují a mohou zvýšit účast ve vzdělávacím procesu, stejně jako těch, které působí opačně a mohou bránit studentům v získávání nových dovedností.

První tři filtrační otázky jsou určeny k analýze a zúžení demografické skupiny respondentů průzkumu. Studie podrobněji zkoumá motivaci studentů bakalářských programů v ekonomických oborech, kteří v současné době studují anglický jazyk.

Graf 1 Podíl studentů ekonomických oborů

Jste student(ka) ekonomického oboru?
47 odpovědí

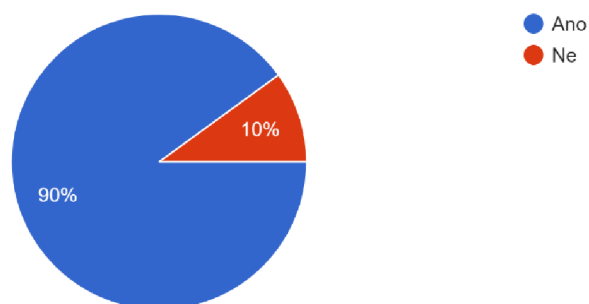
Zdroj: Vlastní zpracování

Z tohoto důvodu je otázka č. 1: „Jste student(ka) ekonomického oboru?“. Většina respondentů (40) nebo 85,1 % jsou studenti ekonomických oborů. A pouze 7 respondentů studovalo v jiném oboru.

Graf 2 Procento studentů bakalářského studia

Studujete bakalářské studium?

40 odpovědí

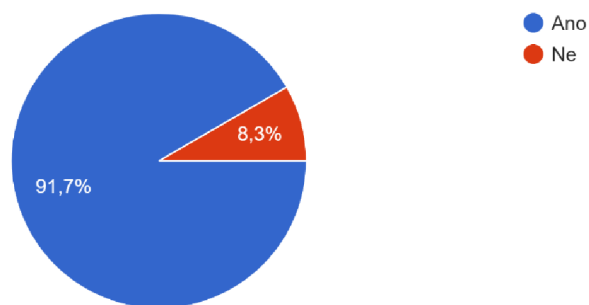
Zdroj: Vlastní zpracování

Poté těchto 40 respondentů mohlo přejít k otázce č. 2, která byla zaměřena na snížení počtu respondentů: „Studujete bakalářské studium?“. Většina, nebo 90 % respondentů, studuje na bakalářském studiu, což celkem činí 36 studentů. A pouze 4 účastníci, což odpovídá 10 %, byli studenti jiného stupně vzdělání.

Graf 3 Podíl osob studujících anglický jazyk

Studujete angličtinu?

36 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

Na obrázku výše jsou prezentovány výsledky poslední otázky, nezbytné pro určení požadované cílové skupiny pro současný výzkum motivace k učení anglického jazyka jako cizího, „Studujete angličtinu?“.

Ze 36 studentů bakalářského studia odpovědělo 33 neboli něco přes 90% „ano“. Počet studentů, kteří angličtinu nestudovali, byl výrazně menší, pouze 3 lidé odpověděli „ne“.

Studenti, kteří odpověděli „ano“, se nakonec úspěšně zapojili do průzkumu zahrnujícího 11 otázek, který měl za cíl shromáždit údaje pro studii týkající se motivace ke studiu angličtiny. Tyto otázky byly koncipovány tak, aby je bylo možné rozdělit do čtyř různých podskupin, z nichž každá měla za cíl zkoumat jiný aspekt motivace a učení.

První podskupina, zahrnující otázky č. 4 až 6, je určena k posouzení toho, jak vysoce si studenti cení angličtiny a jaká je míra jejich motivace k výuce tohoto jazyka. Tento průzkum zahrnuje úvahy studentů o důležitosti angličtiny v jejich osobním životě a také o tom, jak motivace ovlivňuje jejich disciplínu a čas, který jsou ochotni věnovat učení.

Druhá podskupina, zahrnující otázky č. 7 a 8, zkoumá různé vnitřní a vnější faktory, které mohou stimulovat nebo udržovat zájem studentů o studium cizího jazyka. Tato oblast dotazování pomáhá pochopit, které stimuly jsou pro učení nejefektivnější.

Třetí podskupina otázek, devátá až dvanáctá, je zaměřena na identifikaci a analýzu potenciálních překážek a obtíží, s nimiž se studenti mohou setkat v procesu učení angličtiny. Zvláštní pozornost je věnována posouzení účinnosti vzdělávacích přístupů používaných učiteli a jejich vlivu na proces učení.

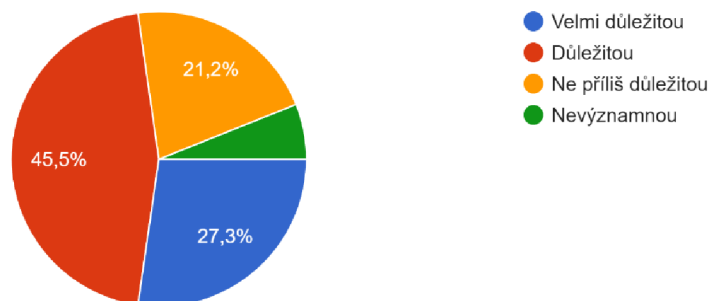
Konečně poslední podskupina, zahrnující třináctou a čtrnáctou otázku, zkoumá výhody znalosti cizího jazyka a hodnotí kariérní vyhlídky, které může poskytnout. Cílem této části výzkumu je pochopit, jak může znalost anglického jazyka rozšířit profesní horizonty a přispět k osobnímu růstu.

Teoretická část práce zdůraznila globální a ekonomický význam anglického jazyka v kapitolách 6 a 6.1, jelikož je jedním z nejrozšířenějších prostředků komunikace. Výzkumy ukazují, že ovládnutí anglického jazyka může pomoci zvýšit příjem člověka a zlepšit životní úroveň, zejména v zemích, kde angličtina není úředním jazykem.

Graf 4 Význam angličtiny v životě respondentů

Jakou roli hraje angličtina ve vašem životě?

33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

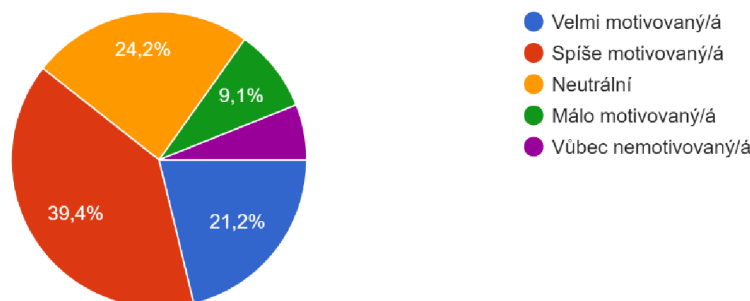
Čtvrtá otázka průzkumu je tedy formulována takto: „Jakou roli hraje angličtina ve vašem životě?“ Ze všech respondentů, 24 studentů uvedlo, že angličtina hraje v jejich každodenním životě důležitou (15) nebo velmi důležitou (9) roli. Z výsledků vyplývá, že studenti si pravděpodobně uvědomují, že angličtina je klíčem k mezinárodní komunikaci, k rozšíření kariérních a pracovních příležitostí a k přístupu k obrovskému množství informací a globálních zdrojů.

Zároveň však malá část studentů (9 z 33) vyjádřila názor, že angličtina nehraje v jejich každodenních činnostech významnou roli, přičemž 7 studentů se domnívá, že je málo důležitá, a 2 studenti se domnívají, že není důležitá vůbec. To může odrážet rozdílnost jejich osobních cílů, jazykových preferencí nebo specifík vzdělávacích programů, kde angličtina není přímým předpokladem studijního úspěchu. Rozdíly ve vnímání důležitosti angličtiny zdůrazňují význam individuálního přístupu ve vzdělávacím prostředí.

Graf 5 Míra motivace respondentů učit se anglicky

Jak silně jste motivován/a k učení angličtiny?

33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

Pátá otázka dotazníku byla zaměřena na zjištění individuální úrovně motivace studentů o studium angličtiny. Možnosti odpovědí byly různorodé a představovaly širokou škálu úrovní motivace: počínaje studenty s vysokou mírou motivace, přes studenty s neutrálním zájmem až po ty, kteří uvedli, že nemají vůbec chuť se jazyk učit. Konkrétně byly odpovědi rozděleny následovně: „velmi motivovaný/á“, „spíše motivovaný/á“, „neutrální“, „málo motivovaný/á“ a kategorie studentů, kteří neměli žádnou motivaci k učení.

Analýza dat ukázala, že většina respondentů, přesněji 60,6 %, projevila motivaci k učení angličtiny na různých úrovních. Konkrétně 21,2 % (7) studentů vyjádřilo velmi vysoký zájem, zatímco 39,4 %, což odpovídá 13 studentům, hodnotilo svou motivaci pro studium jazyka jako dostatečnou. Tyto výsledky se nejen shodují se zjištěními z předchozí otázky průzkumu, ale také zdůrazňují významný počet studentů, 24, kteří si uvědomují důležitost znalosti anglického jazyka. Celkem 20 studentů tedy vyjadřuje jasný zájem a motivaci k učení, což je dobrým ukazatelem celkového postoje studentů ke studiu nového jazyka.

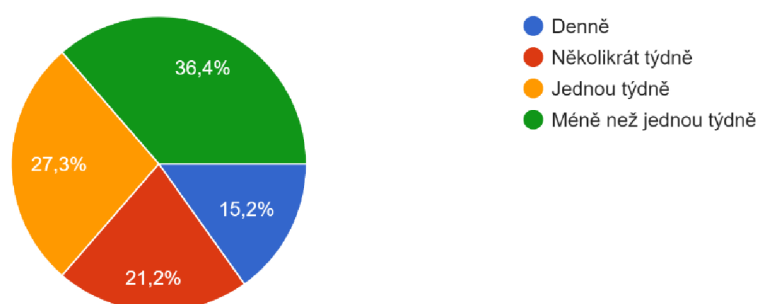
Následující odpovědi vykazují podobnost s odpověďmi na otázku číslo 4. Z celkového počtu respondentů 8 (24,2 %) studentů neprojevovalo zájem o studium angličtiny. Tento nezájem o angličtinu je podobný názorům, které dříve vyjádřilo sedm dalších studentů, kteří v angličtině neviděli významnou roli nebo nutnost. Navíc 3 studenti, což odpovídá 9,1 % z celkového počtu respondentů, projevili malou motivaci ke studiu jazyka, přičemž dva z nich necítili motivaci vůbec. To nejspíše odráží přesvědčení dvou studentů, kteří tvrdili, že angličtina nehraje v jejich životě důležitou roli. Takové přesvědčení může být způsobeno nedostatečnou potřebou používat angličtinu na denní bázi pro studijní nebo osobní účely.

Existují však i jiné důvody, které mohou vysvětlovat nízkou úroveň motivace studentů. K některým z možných faktorů patří neefektivní výukové metody, obtíže při hledání nebo přístupu ke zdrojům pro výuku angličtiny. Kromě toho se někteří studenti mohli cítit sklíčeně kvůli nedostatku podpory ze strany rodiny nebo přátel. Všechny tyto aspekty byly důkladně prozkoumány a popsány v teoretické části práce v kapitole 5.2 s důrazem na jejich vliv na motivaci studentů ke studiu angličtiny.

Další otázka je poslední v podskupině, jejímž smyslem je zjistit, do jaké míry koreluje úroveň motivace studentů s pravidelností, s jakou se během týdne věnují výuce angličtiny. Zda věnují čas studiu jazyka každý den, několikrát týdně, jednou týdně nebo i méně často. Tento hledisko je zkoumáno s cílem pochopit, jak často studenti zařazují studium anglického jazyka do své týdenní rutiny, aby bylo možné posoudit, zda jejich motivace odráží nejen touhu, ale i skutečné činy při osvojování si cizího jazyka.

Graf 6 Kolik času věnují respondenti studiu angličtiny

Jak často se věnujete angličtině?
33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedený graf zobrazuje výsledky týkající se šesté otázky průzkumu, která zněla: „Jak často se věnujete angličtině?“. Účastníci studie měli vybrat jednu z několika možností odpovědi.

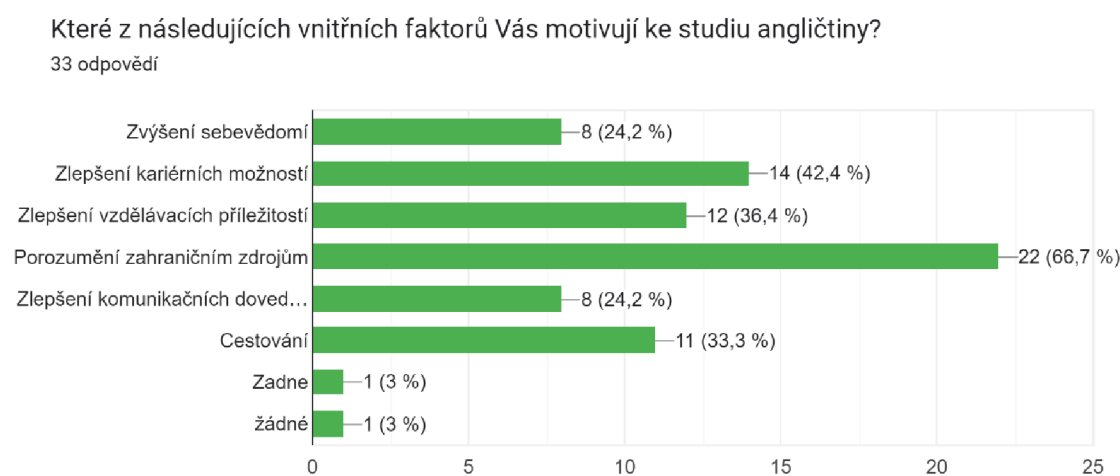
Výsledky této otázky odpovídají zjištěním založeným na odpovědích na předchozí otázce v rámci této podskupiny. Konkrétně se jednalo o 21 studentů, kteří se angličtině věnují alespoň jednou týdně, což je 63,6 % z celkového počtu respondentů. Tomu odpovídají i dříve získané údaje, podle nichž 20 účastníků průzkumu projevilo vysokou motivaci a zájem o studium angličtiny, což potvrzuje myšlenku, že jejich touha učit se přímo ovlivňuje ochotu věnovat tomuto procesu pravidelně čas.

Při bližším pohledu na údaje je vidět, že 5 studentů (15,2 %) se angličtině věnuje každý den, což svědčí o jejich mimořádné snaze a disciplíně. Dalších 7 studentů bakalářského studia (21,2 %) se studiu jazyka věnuje několikrát týdně, což dokazuje jejich zájem a aktivní přístup k učení. Kromě toho si 9 studentů (27,3 %) najde čas na studium angličtiny alespoň jednou týdně. Zbývajících 12 odpovědí, které tvoří 36,3 %, pochází od studentů s neutrální nebo žádnou motivací. Toto číslo logicky ukazuje na nedostatek motivace, protože čas, který jsou studenti ochotni věnovat učení, nepřesahuje jednou týdně, což vede k absenci pravidelnosti v osvojování nových jazykových dovedností.

Tyto údaje zdůrazňují důležitou souvislost mezi motivací studentů a jejich studijním zapojením, ale je třeba připomenout, že schopnost věnovat čas studiu angličtiny mohou ovlivnit i další faktory. Mezi nejvýznamnější překážky studenti často uvádějí nedostatek času a energie, což může mít významný dopad na jejich proces učení.

V části dotazníku, zahrnující sedmou a osmou otázku, které jsou zařazeny do druhé skupiny, je cílem zjistit, jak různé vnitřní a vnější faktory ovlivňují motivaci studentů ke studiu angličtiny. Zvláštností těchto otázek je možnost, aby účastníci uvedli více než jeden faktor, který má podle nich největší vliv na jejich motivaci. Při analýze těchto faktorů je třeba poznamenat, že motivační teorie, včetně slavné hierarchie potřeb Abrahama Maslowa, jasně rozlišují mezi vnitřními a vnějšími motivačními faktory. Podle této teorie je vnitřní motivace zastoupena na vyšších stupních jeho pyramidy potřeb a zdůrazňuje její význam pro dosažení osobního růstu a seberealizace.

Graf 7 Vnitřní faktory, které respondenty motivují ke studiu angličtiny

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedený graf představuje výsledky otázky č. 7, která se zabývá vnitřními motivačními faktory, popsány také v teoretické části práce v kapitole 5.1. Navrhované faktory v dotazníku spadají pod formulaci „Ideal L2 Self“, která se zaměřuje na vizualizaci svého ideálního já v budoucnosti na základě výhod, které vám jazykové znalosti poskytnou. Tato vizualizace je pro jedince silným podnětem či motivátorem.

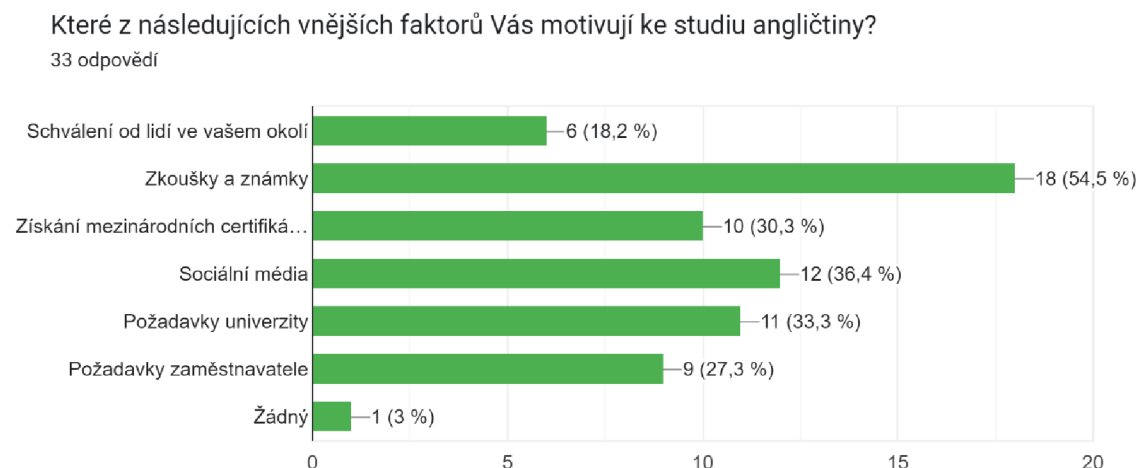
Na základě výše uvedených výsledků lze konstatovat, že nejdůležitějším vnitřním faktorem, který pomáhá studentům učit se anglicky, je porozumění zahraničním zdrojům. Tato možnost získala celkem 22 hlasů, což je 66,7 % odpovědí. Ve znalostech je síla a právě schopnost číst a porozumět co největšímu množství informací je to, co poskytuje velkou výhodu pro osobní, vzdělávací a profesní příležitosti.

Druhým a třetím nejčastějším faktorem podle názorů studentů je zlepšení kariérních možností (14) a zlepšení vzdělávacích příležitostí (12).

Dalším populárním důvodem pro studium angličtiny jako cizího jazyka je cestování (11). Následují dva faktory, oba mají 8 hlasů, tedy 24,2 %, a to zlepšení sebevědomí a zlepšení komunikačních dovedností. Jak je vidět, tyto faktory jasně zdůrazňují potřeby seberealizace a respektu, které v Maslowově hierarchii potřeb zaujímají nejvyšší úroveň. Konečně dva studenti neuvedli svůj vnitřní motivační faktor, protože v oblasti „jiné“ uvedli odpověď „žádné“.

Další otázka č. 8 je formulována tak, aby zkoumala vnější motivační faktory, které si vybrali studenti ekonomických oborů. Jedná se o faktory, které jsou větší mírou závislé na prostředí člověka, a zahrnují potřeby studentů na univerzitě, ve studiu nebo práci, v rodině, sociálním schválení a vlivu sociálních sítí a podobně.

Graf 8 Vnější faktory, které respondenty motivují ke studiu angličtiny

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzdělávací požadavky, včetně zkoušek a známek, se staly klíčovou vnější motivací pro studenty, podle 18 hlasů (54,5%). To je dáno tím, že studenti se snaží vyhovět vzdělávacím standardům, přičemž si uvědomují, že jejich známky nejen odrážejí jejich úsilí, ale také mohou posílit jejich pozici při dalším vzdělávání nebo při hledání práce. Snaha o dosažení vysokých studijních výsledků je tedy významným faktorem jejich motivace.

Sociální sítě, které získaly 12 hlasů a umístily se na druhém místě s podílem 36,4 %, působí jako významný vnější faktor. Tento výsledek je vnímán jako něco předvídatelného a úzce souvisí s aspektem „zdroje“. To je způsobeno převahou anglického obsahu na platformách sociálních médií, což následně činí znalost angličtiny klíčovou pro přístup k široké škále příležitostí, od komunikace a socializace až po schopnost sledovat aktuální zprávy, události a mnoho dalšího.

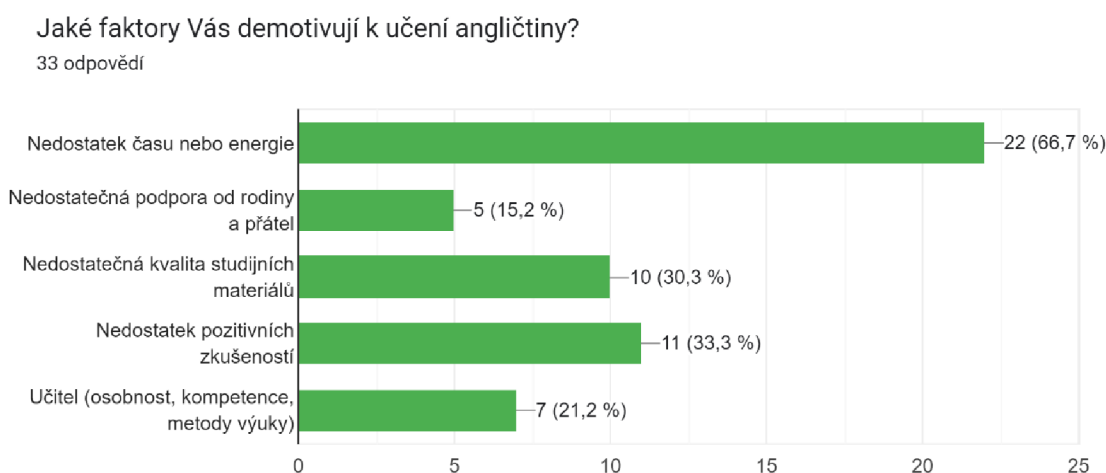
Další možnosti, které získaly většinovou podporu, se zdají být poměrně předvídatelné: požadavky univerzity s 11 hlasy, které představují 33,3 %, a požadavky zaměstnavatele s 9 hlasy, tedy 27,3 %, což ukazuje na jejich značnou důležitost. Význam angličtiny v akademické sféře se stále více zvyšuje, protože je klíčovou součástí mnoha univerzitních programů. Tento trend je dán tím, že obrovské množství teoretických materiálů, akademických textů a učebnic je psáno v angličtině. V souvislosti s globalizací se navíc znalost angličtiny stává kritickým aspektem pro mezinárodní společnosti a organizace, jelikož většina softwaru a pracovních procesů je vyvíjena a implementována v angličtině. To vše zdůrazňuje globální význam angličtiny a její klíčovou roli na mezinárodní scéně, což klade důraz na její důležitost nejen v akademických, ale i v profesních sférách.

Poslední varianty odpovědí v anketě zahrnovaly faktory „získání mezinárodních certifikátů (TOEFL, IELTS)“ a „schválení od lidí ve vašem okolí“. Přitom první faktor získal 10 hlasů, zatímco druhý pouze 6. Snaha o získání mezinárodních certifikátů nejenže zvyšuje kvalifikaci studentů vysokých škol, ale také rozšiřuje jejich perspektivy na trhu práce. Je důležité poznamenat, že proces získávání těchto certifikátů je často spojen s absolvováním zkoušek v anglickém jazyce, což činí vysokou úroveň ovládnutí tohoto jazyka absolutně nezbytnou.

Na druhé straně, schválení ze strany okolí, přestože získalo nejméně hlasů (18,2%), zůstává významným vnějším stimulem. Tento aspekt zdůrazňuje, jak důležité je pro člověka cítit podporu a uznání od blízkých osob - ať už jde o přátele, rodinu, kolegy nebo spolužáky. Pozitivní zpětná vazba od profesora nebo rodiče může výrazně zvýšit motivaci studenta, stimulující ho nebo ji k dalšímu vzdělávání a rozvoji sociálních dovedností. Získání souhlasu se tedy stává nejen zdrojem motivace, ale také prostředkem k uspokojení potřeby uznání od významných osob.

Čtvrtá skupina otázek zahrnuje otázky od deváté do dvanácté, které jsou zaměřeny na zkoumání možných překážek a vlivu použitých výukových strategií a metod na studenty ekonomických oborů v procesu výuky angličtiny. Dříve možné překážky ve vzdělávacím procesu byly také diskutovány v teoretické části bakalářské práce v kapitole 5.2. Studentům bylo navrženo uvést některé důvody, které by jim mohly bránit ve studiu anglického jazyka, a také zhodnotit kvalitu výuky angličtiny na univerzitě. Kromě toho měli studenti uvést, které učební materiály a metody jim pomáhají zůstat více motivováni při studiu anglického jazyka.

Graf 9 Faktory, které demotivují respondenty ke studiu angličtiny

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č. 9 dotazníku měli účastníci možnost vybrat několik odpovědí a vyjádřit tak svůj názor na možné překážky v procesu učení. Mezi nabízenými možnostmi byly různé faktory, které by mohly ovlivnit efektivitu procesu učení. Jednou z dříve zmíněných překážek byl nedostatek času a energie. Kromě toho seznam možných bariér zahrnoval také chybějící podporu, nedostatečnou kvalitu učebních zdrojů a materiálů, stejně jako nedostatek pozitivních zkušeností s výukou angličtiny a samotným učitelem. Tyto faktory mohou mít významný vliv na motivaci studentů a jejich schopnost dosáhnout úspěchu ve studiu.

Není překvapivé, že za hlavní překážku učení se cizímu jazyku je označován nedostatek času a energie. Tento závěr potvrdil i průzkum provedený mezi vysokoškolskými studenty, z nichž řada se setkává s nutností šikovně balancovat mezi studiem a prací. Tato možnost odpovědi získala celkem 22 hlasů, což představuje téměř 67 % respondentů. Toto vysoké procento zdůrazňuje značné obtíže, se kterými se studenti setkávají, když se snaží získat nové znalosti nebo dovednosti, protože úspěšné zvládnutí čehokoli vyžaduje značnou pozornost a úsilí.

Dvě další nejčastější bariéry ve vzdělávacím procesu podle respondentů jsou nízká kvalita dostupných vzdělávacích materiálů a absence pozitivních zkušeností během učení. První problém, který získal 10 hlasů (30,3%), se týká neuspokojivé kvality poskytovaných zdrojů. Druhý problém, na který ukázalo 11 respondentů (33,3%), souvisí s absencí pozitivních dojmů z učení. Tyto obtíže mohou být částečně vysvětleny používáním zastaralých učebních materiálů a zdrojů, které mohou nejen zpomalovat proces učení, ale také se stávají překážkou pro touhu studentů aktivně používat takové materiály pro studium anglického jazyka. Pokud jde o absenci pozitivních zkušeností s jazykem, obvykle lidé věnují příliš mnoho pozornosti gramatice nebo jiným složitějším aspektům cizího jazyka. Místo toho, aby se soustředili na slovní zásobu a praxi komunikace, mnozí jsou soustředěni na složité časy, gramatické struktury, komplikovanou výslovnost a podobně. Navíc správná výslovnost nebo přítomnost „přízvuku“ je něco, co může mít negativní dopad na sebedůvěru studenta a jeho odhodlání dále mluvit.

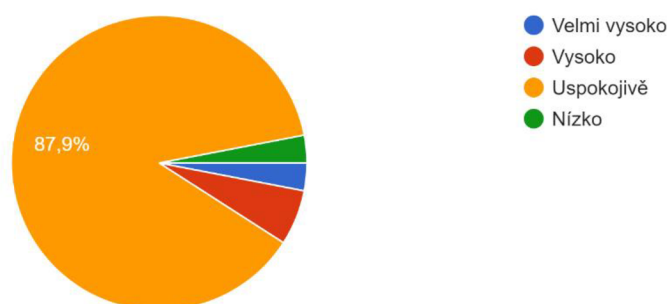
Mezi nejméně populárními překážkami pro studenty vynikaly faktory jako pedagogický přístup, který získal pouze 7 hlasů (21,2 %), a nedostatečná podpora ze strany rodiny a přátel, která získala 5 hlasů nebo 15,2%. Tyto výsledky zdůrazňují důležité aspekty ve vzdělávacím procesu i mimo něj. Například pedagogický styl výuky může významně ovlivnit zájem studentů o daný předmět: pokud učitel neslouží jako inspirativní příklad nebo nedokáže efektivně předávat znalosti, může to snížit motivaci studentů k učení. Sociální podpora rodiny

a přítel je vždy nezbytná pro každý nový začátek. Nedostatek takové podpory může způsobit další obtíže a snížit důvěru v učení se novým dovednostem. Pro úspěšné učení je tedy důležité brát v úvahu nejen metody výuky, ale také sociální prostředí studenta, protože tyto faktory společně určují schopnost studenta pokročit a rozvíjet se.

Graf 10 Hodnocení kvality výuky anglického jazyka na univerzitě

Jak hodnotíte kvalitu výuky angličtiny na univerzitě?

33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

V desáté otázce dotazníku byli studenti požádáni, aby zhodnotili kvalitu výuky anglického jazyka na univerzitě. V souvislosti s touto otázkou bylo třeba vybrat jednu možnost z následujících odpovědí: velmi vysoko, vysoko, uspokojivě a nízko.

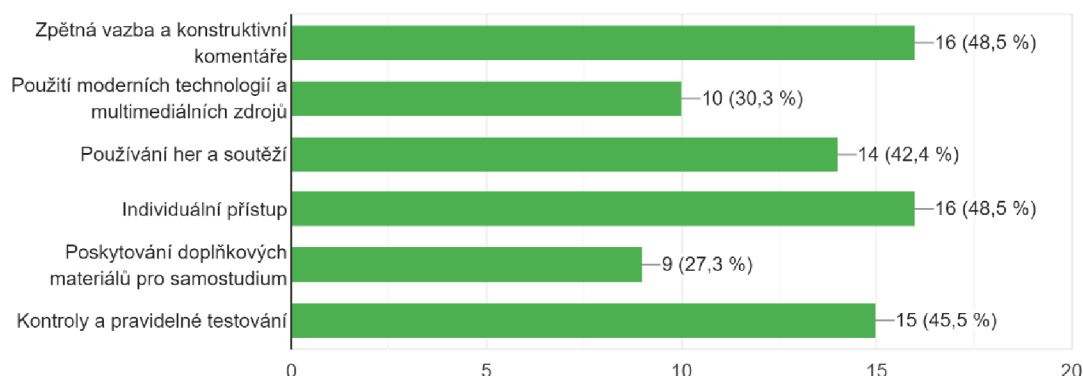
Výzkum ukázal, že pouze malá část studentů ekonomických oborů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, vyjádřila vysokou míru spokojenosti s kvalitou výuky anglického jazyka ze strany vysokoškolských učitelů, a to 9,1 %. Konkrétně dva studenti hodnotili kvalitu výuky jako „vysokou“ a jeden student ji označil jako „velmi vysokou“. Současně naprostá většina, 87,9 %, tedy 29 z 33 respondentů, charakterizovala výuku anglického jazyka tak, že dosahuje pouze „uspokojivé“ kvality. Kromě toho se vyskytl jeden případ jasné nespokojenosti, kdy student hodnotil kvalitu výuky jako „nízké“.

Jak je uvedeno v kapitole 5, pro motivaci je důležité, jak studenti vnímají kvalitu výuky. Přístup profesora a metody výuky přímo utvářejí studentův zážitek z učení, což má velký vliv na celkovou motivaci ke studiu jazyka.

Graf 11 Pedagogické přístupy, které motivují respondenty ke studiu angličtiny

Zaškrtněte, který pedagogický přístup Vás motivuje k učení angličtiny?

33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud jde o jedenáctou výzkumnou otázku, ta se podrobněji zabývá různými přístupy, které mohou pedagogové efektivně využít k povzbuzení zájmu a zvýšení úrovně výsledků studentů. V rámci této otázky je možné zvolit více než jednu odpověď. Účastníci průzkumu měli k dispozici šest různých možností, jejichž podrobný popis je uveden na obrázku výše. To umožňuje hlouběji pochopit, které přístupy v praxi mohou být nejúčinnější při motivaci studentů.

Studenti se domnívají, že dva nejdůležitější aspekty v procesu učení jsou získávání zpětné vazby a konstruktivních komentářů od profesorů a rozvíjení individuálního přístupu ke každému studentovi. Podle výsledků průzkumu získal každý z těchto dvou přístupů po 16 hlasech, což je 48,5 % z celkového počtu odpovědí. Tak vysoké hodnocení těchto přístupů není náhodné, protože studenti se v procesu učení angličtiny potýkají s různými obtížemi. Právě individuální přístup a podrobná zpětná vazba mohou být klíčem ke zlepšení jejich jazykových dovedností a celkové motivace k učení.

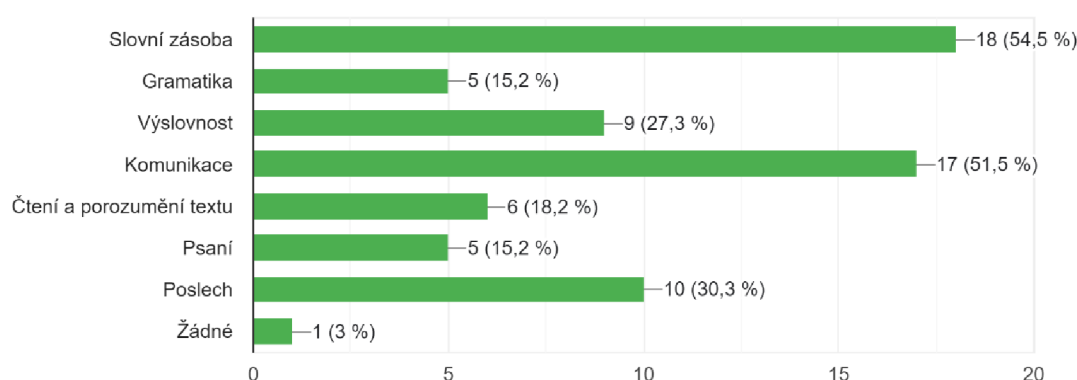
Dále byly zjištěny následující preference pedagogických přístupů při výuce: „zkoušení a pravidelné testování“ získalo 15 hlasů, což je 45,5 % z celkového počtu odpovědí, zatímco přístup „využívání her a soutěží“ byl podpořen 14 hlasy, což je 42,4 % odpovědí. Z těchto údajů vyplývá, že využívání těchto přístupů ve vzdělávacím procesu přispívá nejen ke zvýšení aktivity studentů během vyučování, ale také vytváří příznivější a dynamičtější atmosféru pro interakci v rámci vyučovací hodiny. Tyto výsledky jsou v souladu a doplňují zjištění z otázky č. 8 dotazníku, kde byly zkoušky a známky označeny za nejdůležitější vnější motivační faktor pro studenty, a potvrzují tak význam těchto technik v kontextu vzdělávacího procesu.

Poslední dvě preference vynikaly počtem získaných hlasů: na pátém místě se umístila možnost „použití moderních technologií a multimediálních zdrojů“ s výsledkem 10 hlasů, což představuje 30,3 % z celkového počtu, zatímco možnost „poskytování doplňkových materiálů pro samostudium“ získala 9 hlasů, což je 27,3 %. Tyto preference nejen kladou důraz na důležitost začlenění technologií a doplňkových zdrojů do vyučovacího procesu, ale také zdůrazňují jejich roli při usnadňování úkolů učitelů během výuky. Kromě toho podporují motivaci studentů k prohlubování znalostí a dovedností v angličtině tím, že je povzbuzují k aktivnější samostatné práci.

Graf 12 Obtíže, se kterými se respondenti setkávají při studiu angličtiny

S jakými obtížemi se setkáváte při učení angličtiny?

33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo 12 je poslední otázkou této skupiny a je zaměřena na zjištění nejdůležitějších obtíží, s nimiž se studenti setkávají při studiu anglického jazyka. V rámci této otázky měli žáci možnost uvést několik překážek, které považují za nejdůležitější.

Z uvedeného grafu je zřejmé, že nejdůležitějšími aspekty v procesu osvojování anglického jazyka jsou slovní zásoba a komunikace. Slovní zásoba získala 18 hlasů, což představuje 54,5 % z celkového počtu hlasů, zatímco komunikační dovednosti získaly 17 hlasů, neboli 51,5 %. Tyto prvky spolu úzce souvisejí a mají významný vliv na proces učení. Nedostatek v kterémkoli z těchto aspektů může vážně podkopat sebedůvěru a vést k nedostatku pozitivních zkušeností, což bylo již dříve uvedeno jako jedna z největších překážek při studiu angličtiny.

Jako třetí a čtvrtou nejdůležitější obtíž při výuce angličtiny studenti označili problémy s porozuměním poslechu a správnou výslovností. Tyto obtíže zaznamenalo 10 a 9 hlasů, což

představuje 30,3 % a 27,3 % ze všech odpovědí. Je zřejmé, že efektivní zvládnutí poslechu a výslovnosti vyžaduje pravidelné procvičování a aktivní komunikaci v angličtině.

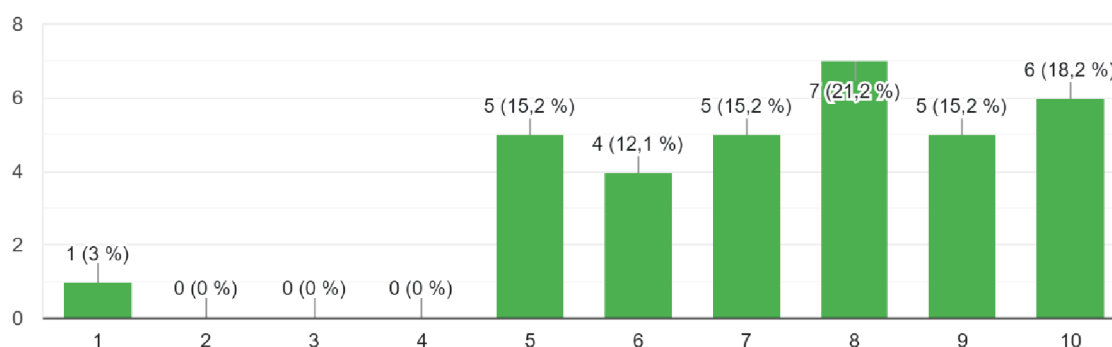
Ostatní aspekty jazykového učení vykazovaly podobnou míru obtíží mezi studenty. Konkrétně gramatika a psaní získaly po 5 hlasech, což představuje 15,2 %, zatímco schopnost čtení byla zdůrazněna 6 hlasy, tedy 18,2 % respondentů. Je vidět, že i když tyto oblasti představují menší obtíže, jsou stále nezbytné pro plnohodnotné osvojení anglického jazyka.

Zajímavým faktem je, že jeden z dotázaných studentů uvedl, že v procesu učení angličtiny nezažívá žádné obtíže, což zdůrazňuje individuální rozdíly v učení a adaptaci na jazyk.

Poslední dvě otázky dotazníku, číslo 13 a 14, byly položeny s cílem podrobněji prozkoumat názory studentů na význam a praktický přínos znalosti anglického jazyka pro jejich budoucí kariérní možnosti. V kontextu této práce, kde byly zkoumány jak teoretické, tak praktické stránky znalosti cizího jazyka, byla zvláštní pozornost věnována zjišťování vlivu jazykových dovedností na profesionální rozvoj mladých lidí. Tyto dvě otázky směřovaly k identifikaci nejdůležitějšího faktoru z hlediska pracovních vyhlídek.

Graf 13 Hodnocení důležitosti angličtiny pro budoucí kariéru respondentů na stupnici od 1 do 10

Ohodnoťte na stupnici od 1 do 10 důležitost znalosti angličtiny pro vaši budoucí kariéru
33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č. 13 dotazníku měli studenti ohodnotit význam angličtiny pro jejich budoucí kariéru pomocí stupnice od 1 do 10. Podobná otázka se objevila již dříve v dotazníku, ale na hodnocení celkového významu angličtiny pro jejich život.

Z analýzy uvedeného grafu je zřejmé, že naprostá většina účastníků průzkumu přikládá znalosti anglického jazyka velký význam v souvislosti s jejich budoucím profesním rozvojem.

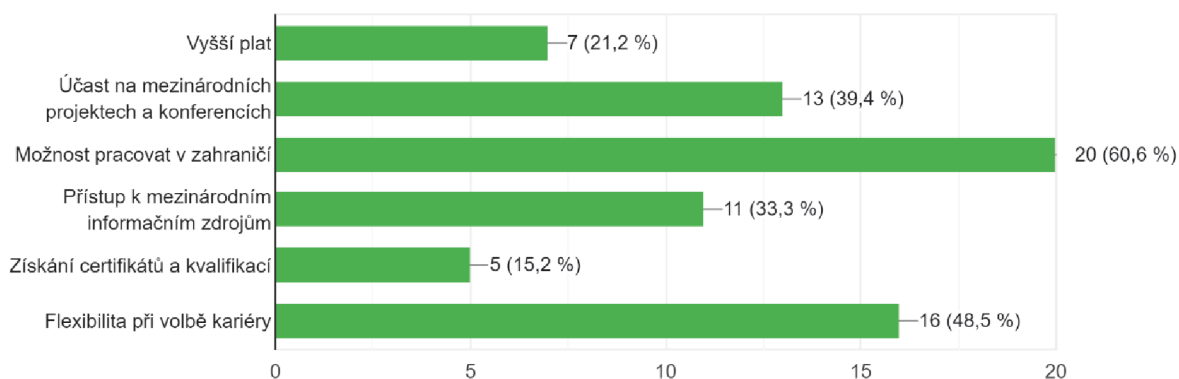
Hodnocení v rozmezí 5 až 7, které odráží střední důležitost, přisoudilo angličtině 14 respondentů, což ukazuje na její význam, nikoli však kritickou nezbytnost. Zároveň počet studentů přesvědčených o tom, že znalost angličtiny je pro úspěšnou kariéru v moderním světě mimořádně důležitá, dosáhl 18. Ze srovnání odpovědí na otázky číslo 4 a 13 lze vyvodit závěr, že studenti považují angličtinu za důležitější pro profesní oblast než pro využití v běžném životě. Tento názor potvrzuje i změna ve vnímání její důležitosti: zatímco dříve se 9 respondentů domnívalo, že angličtina není pro jejich život nijak zvlášť významná, v následném průzkumu pouze jeden student vyjádřil názor, že angličtina nehraje v jeho nebo její budoucím profesním životě roli.

Zajímavé je, že respondenti ve svých odpovědích nezaznamenali žádné hodnocení 2, 3 nebo 4. Tento fakt naznačuje, že v jejich vnímání není prostor pro „mírnou nedůležitost“ angličtiny. Angličtina je tedy vnímána buď jako zcela nedůležitá (1), nebo naopak jako alespoň středně důležitá (5 a více).

Graf 14 Výhody znalosti angličtiny v budoucí kariéře respondentů

Jaké jsou podle Vás výhody znalosti angličtiny pro vaši budoucí kariéru?

33 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední otázkou navrženou v průzkumu byla otázka č. 14, která měla za cíl identifikovat klíčové motivační faktory v souvislosti s kariérním rozvojem a profesními příležitostmi. Tato otázka dávala studentům možnost neomezit se na jednu možnost, ale označit více variant odpovědí, což umožnilo získat širší obraz o jejich preferencích a motivaci.

Pro studenty ekonomických oborů se jako hlavní motivace ke studiu angličtiny ukázala perspektiva zaměstnání v zahraničí, kterou upřednostnilo 20 hlasů, což představuje 60,6 % z celkového počtu respondentů. Tento výsledek nabízí zajímavý pohled na to, jak dnešní

pracovní síla vnímá angličtinu nejen jako jazyk, ale i jako nástroj pro rozvoj a rozšíření svých profesních horizontů. Pojem možnost pracovat v zahraničí, který s ním spojuje více než polovina respondentů, vypovídá nejen o touze po globální integraci, ale také o touze po dobrodružství a nových zkušenostech. Tak se znalost angličtiny stává vstupenkou do světa, kde geografické hranice nebrání ambicím a kulturní rozmanitost obohacuje osobní i profesní život.

Druhým motivačním faktorem byla flexibilita při volbě kariéry: 16 hlasů a téměř 50 % odpovědí. Flexibilita v kariérním rozvoji ukazuje na moderní pojetí kariéry jako dynamické a neustále se vyvíjející cesty. V době, kdy se technologie a trh práce mění v okamžiku, je přizpůsobivost klíčem k přežití a prosperitě. Angličtina je zde základním nástrojem, který umožňuje zaměstnancům být flexibilní a s jistotou na tyto změny reagovat.

Hlavními motivačními faktory pro 3 a 4 jsou „účast na mezinárodních projektech a konferencích“, které podpořilo 13 respondentů, což představuje 39,4 % hlasů, a „přístup k mezinárodním informačním zdrojům“, pro který hlasovalo 11 osob, což je 33,3 %. Tyto výsledky odrážejí závěry získané dříve na otázku 7, kde „porozumění zahraničním zdrojům“ byl vyzdvižen jako vedoucí motivační faktor. Takový přístup umožňuje obohatit se o nové poznatky z článků, periodik, novinových materiálů a dalších informačních zdrojů, což zase podporuje osobní růst a rozvoj. Tyto procesy hrají klíčovou roli ve formování sebejistoty a zvyšování sebeúcty.

Dále průzkum ukázal, že mezi motivačními faktory pro studium angličtiny mají nejnižší význam faktory jako „vyšší plat“, který byl označen pouze 7 hlasy, což je něco málo přes 20 % z celkového počtu odpovědí. Nízkou relevanci má také „získání certifikátů a kvalifikací“, které uvedlo pouze 5 respondentů, což odpovídá 15,2 %. Tyto údaje naznačují, že tyto podněty nejsou pro studenty v procesu učení angličtiny klíčové.

Zajímavé je, že vyšší plat, i když byl uveden, nebyl hlavní motivací pro většinu studentů. To může naznačovat, že i když je finanční odměna důležitá, osobní a profesní růst, který jazykové dovednosti umožňují, jsou považovány za cennější.

9 Závěr

V průběhu výzkumu, který byl proveden na základě teoretické analýzy a doplněn dotazníkovým šetřením mezi studenty, lze vyvodit závěr, že znalost druhého jazyka, zejména angličtiny, přináší značné výhody. Je však třeba poznamenat, že zvládnutí jakékoli nové dovednosti je proces, který vyžaduje nejen čas, ale také značné úsilí. Tento proces také zahrnuje jak vnitřní motivaci, tak hledání vnějších stimulů, které pomohou dosáhnout cílů učení.

V dnešní době je pro současnou generaci mladých ekonomických odborníků nejvýznamnějším vnitřním motivačním faktorem „porozumění zahraničním zdrojům“. Tento aspekt upřednostnilo téměř 70 % dotázaných účastníků. Kromě toho mezi klíčovými motivačními faktory vyniká také zvyšování kariérních ambicí a touha rozšířit si akademické obzory prostřednictvím studia angličtiny.

V kontextu diskuse o vnějších faktorech, které studenty motivují, je zřejmé, že „zkoušky a známky„ jsou pro jejich vzdělávací zkušenosti klíčové. Podle výsledků průzkumu více než polovina respondentů uznala tento faktor jako hlavní zdroj vnější motivace. To podporuje myšlenku, kterou navrhl Zoltán Dörnyei v systému motivace L2. Snaha o dosažení dokonalosti prostřednictvím známek a zkoušek pomáhá studentům vizualizovat jejich „ideální já“.

Průzkum ukázal zajímavé výsledky: drtivá většina studentů, přibližně 90 %, hodnotí efektivitu práce učitelů na vysoké škole pouze jako uspokojivou. Tato skutečnost zdůrazňuje potřebu hledat metody, jak výrazně zlepšit kvalitu výuky a zvýšit míru spokojenosti studentů se vzdělávacím procesem. Vzhledem k výsledkům průzkumu byly proto v praktické práci identifikovány tři pedagogické přístupy, které motivují studenty k učení angličtiny. Na základě odpovědí z průzkumu se 48,5 % studentů vyjádřilo, že upřednostňuje přístupy jako „zpětná vazba a konstruktivní komentáře“ a „individuální přístup“. Třetím nejoblíbenějším přístupem bylo „kontroly a pravidelné testování“, který zvolilo 45,5 % studentů. Tyto metody nejen podporují lepší osvojení látky, ale také motivují studenty k hlubšímu studiu angličtiny, zejména proto, že mnozí z nich se potýkají s problémy souvisejícími s omezenou slovní zásobou a komunikačními dovednostmi. Pravidelné procvičování a aktivní interakce s učiteli mohou tyto aspekty výrazně zlepšit. Závěrem lze říci, že role učitelů při motivaci studentů ke studiu jazyka zůstává klíčová, protože jsou to právě oni, kdo utváří vzdělávací zkušenosti studentů a dělají proces učení angličtiny pozitivnějším a efektivnějším.

A konečně, jedním z rozhodujících zjištění této studie je, že většina studentů uznává ústřední postavení angličtiny v globálním prostoru. Studenti zdůraznili klíčové přínosy znalosti

anglického jazyka pro jejich budoucí profesní život a jeho důležitost vyzdvihli v několika směrech. Za prvé, znalost anglického jazyka poskytuje možnost studovat v zahraničí, což svými hlasy potvrdilo více než 60 % respondentů. Za druhé variabilitu a flexibilitu při volbě profesní dráhy, kterou jako důležitou výhodu označilo 48,5 % účastníků, a za třetí účast v mezinárodních projektech, kterou uvedlo 39,4 % účastníků průzkumu. Tyto aspekty podle studentů působí jako hlavní motivační faktory v souvislosti s profesním rozvojem a jsou výrazně důležitější než materiální nebo finanční stimuly.

10 Seznam použitých zdrojů

1. ACHMAD, D., a YUSUF, Y. 2016. *Exploring the Motivational Factors for Learning English in Aceh*. Dirasat: Human and Social Sciences, 43(5), 2223-2234.
2. BERGES-PUYÓ, J. 2018. *Motivational factors in learning an L2: a study on intrinsic/extrinsic motivation, classroom materials and teacher's behaviors*. Online. INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE AND EDUCATION RESEARCH STUDIES. 2023, roč. 03, č. 10. ISSN 27702782. Dostupné z: <https://doi.org/10.55677/ijssers/V03I10Y2023-20>. [cit. 2022-10-29].
3. BIRKINSHAW, J. 2010. *Reinventing Management: Smarter Choices for Getting Work Done*. Jossey-Bass. ISBN 978-0-470-66231-1.
4. BROOKER, D. 2018. *English for Development: a review of research into the role of English as a driver for socio-economic development*. UCLES.
5. ČÁP, J. a MAREŠ, J. 2007. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-273-7.
6. DÖRNYEI, Z. 2009. The L2 Motivational Self System. In *Motivation, Language Identity and the L2 Self* (pp. 9-39). Blue Ridge Summit: Multilingual Matters.
7. GUERRERO, M. 2015. Motivation in Second Language Learning: A Historical Overview and Its Relevance in a Public High School in Pasto, Colombia. *HOW*, 22(1), 95-106.
8. CHILINGARYAN, K., a GORBATENKO, R. 2015. MOTIVATION IN LANGUAGE LEARNING. *SGEM 2015 International Multidisciplinary Scientific Conferences on Social Sciences and Arts*.
9. KOCAMAN, O. 2017. Factors impeding the learning of a second language in Spanish school system: Valladolid University Sample. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 13(2), 578-592.
10. LAI, H.-Y. T. 2013. The Motivation of Learners of English as a Foreign Language Revisited. *International Education Studies*, 6(10), 90-101.
11. LEKHA, M. S., a KANTHIMATHI, K. 2021. The Economics of English Language. *Svādhyāya - International Journal of Transdisciplinary Research and Development*, 1(1), 59-63.
12. MADKHALI, A. 2016. A Study of the L2 Motivational Self-System in an ESL. *Thesis*.
13. MAREŠ, J. 2013. *Pedagogická psychologie*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0174-8.
14. MARTINOVIĆ, A. 2017. The L2 motivational self system: Differences among learners. *Jezikoslovlje*, 19(1), 133-157.

15. MCCORMICK, C. 2017. *The link between English and economics*. (World Economic Forum) Retrieved January 8, 2023, from www.weforum.org: <https://www.weforum.org/agenda/2017/03/the-link-between-english-and-economics>
16. MCLEOD, S. 2022. *Maslow's Hierarchy of Needs*. Retrieved November 20, 2022, from www.simplypsychology.org: <https://www.simplypsychology.org/maslow.html>
17. NAKONEČNÝ, M. 2014. *Motivace chování*. 3., přeprac. vyd. V Praze: Triton. ISBN 978-80-7387-830-6.
18. NGUYEN, H. C. 2019. Motivation in Learning English Language: a case Study at Vietnam National University, Hanoi. *European Journal of Educational Sciences*, 6(1).
19. OWALA, S. O. 2020. Second Language Acquisition Barriers: A Functional Alternative Language Hypothesis. *IOSR Journal of Humanities And Social Science*, 25(12), 42-46.
20. SETYANINGSIH, A., a KURNIASIH, S. K. 2012. English in Economy World: An Overview of English Learning. *Jurnal Ekonomi dan Pendidikan*, 4(2), 92-100.
21. ROHLÍKOVÁ, L. a VEJVODOVÁ, J. 2012. *Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4152-9.
22. YUZULIA, I. 2021. A Study on Students' Motivation Towards Learning English Language. *ELTIN Journal*, 9(1), 10-17.
23. ZHAO, X., XIAO, W., a ZHANG, J. 2022. L2 Motivational Self System, International Posture and the Sustainable Development of L2 Proficiency in the COVID-19 Era: A Case of English Majors in China. *Sustainability*, 14(13), 1-15.

11 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

11.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Maslowova hierarchie potřeb	14
Obrázek 2 Nelineární závislost mezi motivací a výkonem.....	15
Obrázek 3 Zvyšování HND v závislosti na znalosti angličtiny	22

11.2 Seznam grafů

Graf 1 Podíl studentů ekonomických oborů	26
Graf 2 Procento studentů bakalářského studia.....	27
Graf 3 Podíl osob studujících anglický jazyk	27
Graf 4 Význam angličtiny v životě respondentů	29
Graf 5 Míra motivace respondentů učit se anglicky	30
Graf 6 Kolik času věnují respondenti studiu angličtiny.....	31
Graf 7 Vnitřní faktory, které respondenty motivují ke studiu angličtiny	32
Graf 8 Vnější faktory, které respondenty motivují ke studiu angličtiny.....	34
Graf 9 Faktory, které demotivují respondenty ke studiu angličtiny	35
Graf 10 Hodnocení kvality výuky anglického jazyka na univerzitě.....	37
Graf 11 Pedagogické přístupy, které motivují respondenty ke studiu angličtiny	38
Graf 12 Obtíže, se kterými se respondenti setkávají při studiu angličtiny	39
Graf 13 Hodnocení důležitosti angličtiny pro budoucí kariéru respondentů na stupnici od 1 do 10.....	40
Graf 14 Výhody znalosti angličtiny v budoucí kariéře respondentů	41

Přílohy

Příloha 1 Dotazník – Seznam otázek	48
--	----

Motivace vysokoškolských studentů ekonomických oborů ke studiu angličtiny jako cizího jazyka

* Označuje povinnou otázku

1. Jste student(ka) ekonomického oboru? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

2. Studujete bakalářské studium? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

3. Studujete angličtinu? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

4. Jakou roli hraje angličtina ve vašem životě? *

Označte jen jednu elipsu.

Velmi důležitou

Důležitou

Ne příliš důležitou

Nevýznamnou

5. Jak silně jste motivován/a k učení angličtiny? *

Označte jen jednu elipsu.

- Velmi motivovaný/á
- Spíše motivovaný/á
- Neutrální
- Málo motivovaný/á
- Vůbec nemotivovaný/á

6. Jak často se věnujete angličtině? *

Označte jen jednu elipsu.

- Denně
- Několikrát týdně
- Jednou týdně
- Méně než jednou týdně

7. Které z následujících vnitřních faktorů Vás motivují ke studiu angličtiny? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Zvýšení sebevědomí
- Zlepšení kariérních možností
- Zlepšení vzdělávacích příležitostí
- Porozumění zahraničním zdrojům
- Zlepšení komunikačních dovedností
- Cestování
- Jiné: _____

8. Které z následujících vnějších faktorů Vás motivují ke studiu angličtiny? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Schválení od lidí ve vašem okolí
- Zkoušky a známky
- Získání mezinárodních certifikátů (TOEFL, IELTS)
- Sociální média
- Požadavky univerzity
- Požadavky zaměstnavatele
- Jiné: _____

9. Jaké faktory Vás demotivují k učení angličtiny? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Nedostatek času nebo energie
- Nedostatečná podpora od rodiny a přátel
- Nedostatečná kvalita studijních materiálů
- Nedostatek pozitivních zkušeností
- Učitel (osobnost, kompetence, metody výuky)
- Jiné: _____

10. Jak hodnotíte kvalitu výuky angličtiny na univerzitě? *

Označte jen jednu elipsu.

- Velmi vysoko
- Vysoko
- Uspokojivě
- Nízko

11. Zaškrtněte, který pedagogický přístup Vás motivuje k učení angličtiny? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Zpětná vazba a konstruktivní komentáře
- Použití moderních technologií a multimediálních zdrojů
- Používání her a soutěží
- Individuální přístup
- Poskytování doplňkových materiálů pro samostudium
- Kontroly a pravidelné testování
- Jiné: _____

12. S jakými obtížemi se setkáváte při učení angličtiny? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Slovní zásoba
- Gramatika
- Výslovnost
- Komunikace
- Čtení a porozumění textu
- Psaní
- Poslech
- Jiné: _____

13. Ohodnoťte na stupnici od 1 do 10 důležitost znalosti angličtiny pro vaši budoucí kariéru *

Označte jen jednu elipsu.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ner Velmi důležitá

14. Jaké jsou podle Vás výhody znalosti angličtiny pro vaši budoucí kariéru? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Vyšší plat
- Účast na mezinárodních projektech a konferencích
- Možnost pracovat v zahraničí
- Přístup k mezinárodním informačním zdrojům
- Získání certifikátů a kvalifikací
- Flexibilita při volbě kariéry
- Jiné: _____